

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 36

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3 telefon 280

Maribor, četrtek 13. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v gotovi ali po pošti 14 dn.
Dostavljen na dom 16 dn. tujina 30 dn.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.406

Cena
din 1.—

Španija bo podprla sili osi

Uradni komunike iz Madrida pravi o včerajšnjem sestanku med Mussolinijem in Franco, da je bil dosežen popoln sporazum — Vsa dosedanja mnenja se strinjajo v tem, da bo Španija podprla akcijo proti Veliki Britaniji

MADRID, 13. febr. Reuter. Uradno javljajo, da sta se sestrata general Franco in Mussolini ter dosegla soglasnost v skupnih pogledih na evropske probleme in glede vseh vprašanj, ki se v zgodovinskem trenutku tičejo obeh držav.

MADRID, 13. febr. DNB. Uradno javljajo, da sta Franco in Mussolini imela 12. t. m. dve obširni konferenci v Bordigheri, ki jima je prisostvoval tudi Suñer, dočim je Ciano zadržan v Albaniji. Suñer je na Cianoovo brzojavko pristočno odgovoril. Po sestanku je bil izdan naslednji komunike: »V posvetovanjih med Franco in Mussolinijem je prišlo do izraza soglasje pogledov dveh vlad na evropske probleme, kakor tudi na probleme, ki v teh zgodovinskih trenutkih interesirajo oba naroda.«

MADRID, 13. febr. Reuter. Kakor poročajo, sta Franco in Mussolini na sestanku nosila vojaške uniforme. Konferenci, ki je trajala vse dopoldne in popoldne s kratkim odmorom, je prisostvoval tudi zunanji minister Suñer. Konferenca je bila nekje v severozahodni Italiji.

MADRID, 13. febr. DNB. V zvezi s potovanjem generala Franca in zunanjega ministra Suñerja na sestanek s Mussolinijem v Bordigheri (pri San Remu), javlja španska agencija, da sta državnik zapustila Madrid v ponedeljek zgodaj zjutraj. Prenočila sta v Geroni. V torek zjutraj sta dospela v La Pertusa na francoskih tleh, kjer so ju lokalna oblastva pristočno sprejela. Ko se je ustavil vlak, je francoska vojaška godba intonirala špansko, nato pa francosko himno. Državnika sta nato potovala dalje do Arla, kjer sta zajtrkovala. Ob prihodu na italijansko mejo so ju pričakovali visoki italijanski odličniki, s šefom protokola na čelu. Prebivalstvo je priredilo španskima gostoma spontane ovacije. Vojaki generala Gambare, ki so se borili v španski državljanski vojni na strani Franca, so pozdravili goste. Sami so izobesili po obmejnem mestu španske zastave. Španska poročila ugotavljajo, da je bil sestanek med Franco in Mussolinijem v zelo prijetnem ozračju. Po triurnem posvetovanju je bilo čitati na obrazih veliko zadovoljstvo.

MADRID, 13. febr. Reuter. Italijanski zunanji minister grof Ciano, ki ga vojaške dolžnosti ovirajo, da bi prisostvoval sestanku med Franco in Mussolinijem, je postal španskemu zunanjemu ministru v Bordighero pristočno brzojavni pozdrav. Španski poslanik pri vladi v Vichyju je šel na špansko-francosko mejo naproti Francu. Varstveni ukrepi francoskih oblastev so bili povsod, koder sta se vozila Franco in Suñer prvovrstno organizirani.

CURIH, 13. febr. ZPV. Po švicarskih informacijah so se sestali Mussolini, Franco in Suñer včeraj nekje v severno zahodni Italiji. Z njimi so bili tudi vojaški strokovnjaki, iz česar je mogoče sklepati, da so se razgovori nanašali pred vsem na vojaške zadeve. Vest, da se bosta te konference udeležila tudi Hitler in Ribbentrop, se niso potrdile. Se daleč se vzdržuje domneva, da je bilo glavni predmet včerajšnjih razgovorov vprašanje španske pomoči Italiji, odnosno obema silama osi. Uradni komunike v Madridu pravi, da je bil dosežen vsem sporazum. To bi pomenilo, da je Španija končno pristala na to, da mudi pomoč Italiji in Nemčiji proti Angliji. V čem bo ta pomoč obstajala, pa seveda še ni znano.

BERN, 13. febr. Ass. Press. Tuji diplomatski krogi so mnenja, da bo po konferenci med Franco in Mussolinijem tu-

di Španija zavzela vidno vlogo v sedanji vojni. Na francoski Rivieri, blizu italijanske meje, se bo sestal Franco danes tudi z maršalom Pétainom. Maršal je zaradi tega že dospel v Ville Neuve blizu Cannese. Isti krogi so mnenja, da terjajo sile osi od Španije, da vrne zdaj pomoč, ki jo je bila deležna med državljansko vojno in da pomaga streti angleško moč v

Sredozemlju.

LONDON, 13. febr. Ass. Press. Britski diplomatski krogi so mnenja, da bo Španija pomagala silam osi pri napadu na Gibraltar. Odstopila bo morda tudi eno svojih legij za italijansko afriško bojišče.

BERLIN, 13. febr. Ass. Press. Iz krogov nemške vlade označujejo vse vesti o premirju med Italijo in Anglijo kot eno največjih šal na svetu.

SESTANEK S PETAINOM

RIM, 13. febr. Ass. Press. General

Franco je davi s Suñerjem odletel iz Bordighere. V Montpellieru se je sestal z maršalom Pétainom in Darlanom, ki sta že čakala nanj.

LONDON, 13. febr. Reuter. Po kosilu se bo general Franco sestal z maršalom Pétainom in Darlanom k daljšemu posvetovanju. Sestanku bodo prisostvovali Suñer, francoski notranji minister Peyouton in francoski poslanik v Španiji, Pietre. Je to prvi Francov sestanek s francoskimi državniki, kar je na oblasti.

Razvoj operacij v Afriki

Angleška ofenziva v Eritreji in Somaliji — V Libiji ni bilo nobenih važnih dogodkov, razen napadov nemških letal na nove angleške postojanke v Cirenajki — Tudi italijansko letalstvo zelo aktivno

GRAZIANI POKLICAN V RIM

KAHIRA, 13. febr. UP. V včerajšnjem poročilu javljajo, da so britske oborožene sile s štirih strani nadaljevale prediranje v italijansko Vzhodno Afriko. V istem poročilu dostavljajo, da je bil maršal Rodolfo Graziani poklican v Rim po naredbi Mussolinija. Nagel odhod Grazianija iz Tripolisa spravlja v zvezo s padcem Benghasija. Italijanska 17.879 tonska ladja »Conte Rosso«, ki je vozila begunce iz Benghasija na Sicilijo, je naletela na mino in se potopila.

OPERACIJE V ERITREJI

KAHIRA, 13. febr. Ass. Press. Britske sile so včeraj zasedle vso obalno planoto na severu Eritreje. Važno cestno križišče Keren je popolnoma obkoljeno.

HARTUM, 13. febr. Reuter. Britske čete so na severu Eritreje prodrle dalje ob morju ter zavzele Eghene, 45 km južno-vzhodno od obmejnega mesta Karore, ki je padlo Angležem v roke v nedeljo.

NAPREDOVANJE V SOMALIJI

RIM, 13. febr. Ass. Press. Vrhovno italijansko poveljstvo javlja, da so britske čete zasedle Afmado, važno prometno

križišče v južni Italijanski Somaliji, ki je oddaljeno le še 112 km od Indijskega oceana. Južno afriške čete so tako prešle že več kot pol poti po svojem vdoru iz Kenije preko Italijanske Somalije k morju.

USPEHI ITALIJANSKEGA LETALSTVA

RIM, 13. febr. UP. Britske letalske sile so prvič v sedanji afriški vojni bombardirale Adis Abebo. Tiski slavi veliko italijansko zračno zmago na albanskem bojišču, kjer so italijanska letala zbila včeraj 20 lovcev tipa »Gloucester«. V zadnjih štirih dneh so italijanski piloti sestrelili 84 angleških in grških letal. Na fronti se nadaljuje topniško obtsreljevanje in aktivnost patrulj. Letala so bombardirala Prevezo in Lariso, angleška letala so pa napadla Katanijo na Siciliji, kjer so stacionirana nemška letala.

NEMŠKI NAPADI NA CIRENAJKO

BERLIN, 13. febr. DNB. Nemški bombniki so napadli včeraj letališča in koncentracijske točke v Cirenajki. Neko angleško letališče, kjer so bili na tleh bombniki in lovci, je bilo poškodovano. Bombardirali so tudi neko karavansko odpravo

južno od Benghasija. Velik dim je pričal o zadetkih. Napadena so bila tudi manjša taborišča sestojeca iz 40 do 50 šotorov, ki so zgoreli. S strmoglavim naletom in ognjem iz strojne so bili prizadeti kamioni, ki so parkirali skriti med drevjem, razgnane so bile avtomobilske kolone na cestah.

ITALIJANSKO POROČILO IZ AFRIKE

RIM, 13. febr. Stejani. Italijansko vrhovno vojno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo o položaju v Afriki: V severni Afriki nič novega. — V vzhodni Afriki so se na odseku pri Keren razvijali včeraj srčiti boji ob sodelovanju letalstva z obeh strani. Sovražnikov mehanizirani oddelek, ki so ga podpirala letala, je zavzel Afmado — v Somaliji. — V Keniji je naša protiletalska obramba sestrelila 9. in 10. februarja štiri letala. Eno letalo vrste »Gloucester« je bilo zbito na tla v Sudanu. Sovražnik je napadel letališče v Addis Abebi. Bilo je pri tem 9 mrtvih, med njimi dva domaćina. Nocoj so sovražna letala vrgla nekaj bomb na Cato, niso pa prizadela večje škode.

Dogodki na zahodnem bojišču

BERLIN, 13. DNB. Glavni stan nemške vojske je včeraj objavil uradno poročilo o vojnih dogodkih sledeče vsebine: Neka podmornica je potopila 21.500 ton sovražnikovega brodogoja. V okviru uspešnih napadov na britanske ladje na področju okoli Anglije so letala potopila eno 7000 tonsko trgovsko ladjo, dve drugi pa težko poškodovala. Kakor je bilo pozneje ugotovljeno, je bilo ob priliki letalskega napada 10. t. m. na neki angleški konvoj zahodno od portugalske obale potopljenih 6 ladij s skupno tonažo 29.600 ton. Včeraj podnevi je sovražnik poskušal prodreti na zasedeno področje ob obali rokavskega preliva, pa je tudi tokrat njegov poskus ostal brez uspeha. Sovražnik je pri tem izgubil štiri letala. Dve sta bili sestreljeni pri spopadih v zraku, eno je zbila na tla protiletalska artilerija, eno pa pomorsko topništvo. — Sovražnik je preteklo noč vrget na severozahodno in srednjo Nemčijo manjše število rušilnih in zažigalnih bomb na stanovanjske četrti. Prizadejal je neznatno stvarno škodo in je bilo ubitih nekaj ljudi. Kakor je bilo že sporočeno, je bilo ob priliki sovražnikovega napada na nemško ozemlje v noči od 10. na 11. feb. sestreljenih še 5 sovražnikovih letal, tako da znaša število uničenih angleških

letal 38.

BERLIN, 13. febr. UP. Nemška letala so včeraj napadla Malto. Pri napadu na angleški konvoj zahodno od Portugalske obale je bilo potopljenih 29.000 ton sovražnih ladij. Poizkus britskih eskadrilj, bombardirati okupirane kraje in nemška križišča, je bil s protiletalskimi baterija-

Židovski dar za cerkev v Solunu

ATENE, 13. feb. Att. Ag. Upravni odbor in rabinski svet židovske občine v Solunu sta imela izredno sejo in sklenila, solunskemu mitropolitu Genadiosu izročiti na razpoloženje 50.000 drahem za po pravilo cerkve sv. Sofije, ki so jo razdejali sovražni letalci. Delegacija židovske občine je obiskala metropolita ter mu izročila spontani dar židovskih vernikov, izražajoč simpatije židovskega prebivalstva. Metropolit se je zahvalil ter naglasil, da ta dar še bolj pojačava bratsko ljubezen, ki obstaja že stoletja med pristaši obeh ver v Solunu.

POSVET WILLKIE-ROOSEVELT

WASHINGTON, 13. feb. Ass. Press. Wendel Willkie je imel z Rooseveltom

mi zavrnjen. Ranjenih je bilo nekaj civilistov, napadi na vojaške objekte se niso posrečili.

LONDON, 13. febr. UP. V torek ponoči je doživel Bremen isto usodo, kakor noč poprej Hannover. V teku včerajšnjega dne so britska letala močno bombardirala vse invazijske luke od Bretagne do Danske ter važnejše točke v severozahodni Nemčiji. Ponovno je bil napaden Hannover.

daljše posvetovanje glede pošiljanja pomoči Veliki Britaniji.

EVAKUACIJA ŽEN IN OTROK S FILIPINOV

MANILA, 13. feb. Ass. Press. V bližnjih dneh bo odpotovalo 300 do 400 žen in otrok ameriških častnikov s Filipinov v USA.

SIAMCI KRŠILI PREMIRJE

VICHY, 13. febr. Havas. Francoska oblastva v Indokini so sporočila japonski vladi kot nadzornemu oblastvu nad premirjem, da so siamske čete po dnevu premirja kršile določbe stavljenih pogojev.

PARODI ODPOTOVAL V WASHINGTON

BUENOS AIRES, 13. febr. DNB. Polkovnik Antonio Parodi, ki je bil zadnja leta poveljnik argentinskega letalstva, je kot predsednik komisije za argentinske nabave v USA odpotoval v Washington.

Poročila z vzhodnega Balkana

Vesti o gibanju nemških čet — Sovjetski nasveti Turčiji — Angleški diplomati se pripravljajo na odhod — Grki niso pozvani iz Bolgarije

NEMŠKE ČETE V ROMUNIJI

CARIGRAD, 13. febr. Ass. Press. Vojaški opazovalci so mnenja, da je zdaj v Romuniji 600.000 Nemcev. Ta vojska čaka, da bo izginil led na Donavi. Pri Ruščuku se led že trga in na romunski obali so pontoni za prehod veletoke že pripravljeni.

SOVJETSKI NASVETI TURČIJI

BUDIMPEŠTA, 13. febr. »Magyarország« je objavil vest, da je Turčija dobila iz Moskve nasvete za svoje zadržanje nasproti dogodkom na Balkanu. List pravi, da je bil med Sovjetsko zvezo in Nemčijo dosežen popoln sporazum o vseh balkanskih vprašanjih in bodo vsi koraki izvršeni v soglasju. Nasveti, katere je Turčija dobila iz Moskve, se tedaj nanašajo na ta sporazum.

TUDI ROMUNSKI POSLANIK ODPOKLICAN

BUKAREŠTA, 13. febr. Rador. Britski

poslanik je uradno obvestil romunsko vlado, da je dobil od svoje vlade poziv, naj skupaj s člani poslaništva zapusti Romunijo. Po tem sporočilu je romunska vlada odpoklicala svojega poslanika z osebjem iz Londona. Člani britskega poslaništva bodo zapustili Romunijo 15. t. m., ko bodo prenehali diplomatski odnosi med obema državama.

TUDI DRUGI POSLANIKI ODIDEJO?

STOCKHOLM, 13. febr. DNB. »Dagens Nyheter« poročajo iz Carigrada po agenciji United Press, da so tudi ostali angleški poslaniški v južnovzhodnih evropskih državah pripravljeni na eventualno zapustitev svojih mest. Ukrenili so že vse potrebno, da bi mogli takoj odpotovati skupaj z vsem poslaniškim in konzularnim osebjem, čim bi dobili taka navodila iz Londona. Vsi važni dokumenti in arhivi teh poslaništev so bili že odposlani v Tur-

čijo. Neprestano prihajajo v Carigrad tudi angleški državljani, ki se izseljujejo iz balkanskih držav.

DEMANTI IZ ATEN

ATENE, 13. febr. At. Ag. Formalno demantirajo vest agencije Havas iz Sofije, da je tamkajšnje grško poslaništvo že ukazalo ženam in otrokom, grškim državljanom, naj zapuste Bolgarijo.

ANGLESKI GENERALI V ANKARI

ANKARA, 13. febr. Reuter. Sem sta prispele angleški general sir James Marshall-Cornwall in letalski maršal Elmhirst s spremljajočimi ju častniki poveljstva angleških čet na Bližnjem vzhodu, ki so si ogledali turške utrdbene črte v Traciji, v Dardanelah in okoli Smirne. Tu bodo ostali še nekaj dni, nakar se bodo vrnili v Kairo.

Petdeseti italijanski napad v Albaniji

Grki poročajo, da so odbili petdeseti napad italijanskih čet — Večjih terenskih sprememb ni — Poostreitev letalskih napadov in protinapadov

GRŠKO URADNO POROČILO

ATENE, 13. febr. At. Ag. Grško vrhovno poveljstvo je izdalo sinoči sporočilo, v katerem pravi, da so bili v višinah 2000 m lokalni boji, ki so se končali uspešno za Grke. Sovražnik je bil pregnan iz položajev. Ujeli smo več vojakov in zaplenili avtomatsko orožje. Grška protiletalska obramba je sestrelila tri sovražna letala.

OBJAVA PROPAGANDNEGA MINISTRSTVA

ATENE, 13. febr. Reuter. Propagandno ministrstvo sporoča, da se položaj na bojišču razvija še dalje povoljno za Grke. Sovražnik je včeraj izvedel svoj 50. napad, ki pa ni uspel. Grške čete polagoma, a sigurno napredujejo. Grško letalstvo je bombardiralo sovražne položaje nad Kilsuro. V primorskem delu fronte so Grki znatno napredovali, na severnem bojišču čistijo čete zasedeni teren.

OBKOLJEVANJE TEPELENJA

ATENE, 13. febr. Reuter. Posebni dopisnik agencije javlja, da so grške čete prešle v obkoljevalni manever okrog Tepelenja. Na sektorju Kilsure so bili zelo hudi boji. Grški čete so napredovale za tri kilometre. Artilerijski ogenj na grški strani je trajal ob vsej fronti. Pri Podgradcu, v dolini Skumbe in Devolija ni bilo borb. Aktivnost sovražnih letal stalno narašča, posebno so bombardirane ceste od Lerina do Korče.

POROČILO UNITED PRESS

ATENE, 12. febr. UP. Napad Italijanov na neko 1982 m visoko goro se ni posrečil. Grki so napad odbili ter zajeli mnogo vojakov in vojnega materiala. Angleška letala so bombardirala vojaška skladišča pri Tepelenju, v smeri proti Valoni. Italijanski napad na Pirej je prizadel mnogo hiš v delavskem predmestju, kjer je 20 mrtvih in več ranjenih oseb.

LETALSKI NAPADI NA GRČIJO

ATENE, 13. febr. At. Ag. Ministrstvo za javno varnost poroča, da so sovražna letala napadla Lerin, kjer je bilo nekaj ljudskih žrtev. Liksurioti na otoku Kealoniji, kjer ni bilo ne žrtev ne škode. Med bombardiranjem Pireja 11. t. m. je bila v delavski četrti Tamburia porušena neka stanovanjska hiša. Izpod razvalin so potegnili 20 mrtvih in 11 ranjenih.

ATENE, 13. febr. At. Ag. Včeraj ob 13.15 je bil dan znak za alarm v Atenah. Alarm je trajal do 13.35.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 13. febr. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je včeraj uradno poročalo iz Albanije: Na grškem bojišču boji patrol in udeleževanje artilerije. Pri bojih, ki so se zadnje dni odigrali v Albaniji, se je zlasti odlikovala četrta eskadrila, ki je s svojimi stalnimi in učinkovitimi zmagovitimi poletji podpirala kopen-

ske vojsko pri njenih operacijah. Včeraj so skupine letal bombardirale z bombami težkega kalibra ter obsipavale s strojnimi ognjem sovražnikove prometne zveze, obrambne naprave in čete. Zasedi so bili tudi vojaški cilji v Prevezi in Larisi.

Novi šef generalnega štaba SSSR

MOSKVA, 13. febr. Reuter. General Zukov, bivši poveljnik kijevskega okrožja, je imenovan za novega šefa sovjetskega generalnega štaba. Dosedanji šef Merežkov je postal pomočnik ljudskega komisarja za vojsko s posebno misijo za vežbanje vojakov.

MOSKVA, 13. febr. Reuter. Novi načelnik glavnega generalnega štaba SSSR Zukov je star 47 let. Boril se je že v svetovni vojni. Komunistični stranki pripada od 1919. V državljanski vojni

Lovska letala so napadla letališče pri Janini in na tleh uničila 18 letal vrste »Gloucester«. Dve drugi letali, ki sta skušali preprečiti napad naših lovcev, sta bili sestreljeni. Eno naše letalo se ni vrnilo, toda letalec se je rešil s padalom.

Ogromno oboroževanje Amerike

WASHINGTON, 13. feb. Ass. Press. Roosevelt je zahteval od kongresa 898 milijonov 392.932 dolarjev za vojaške potrebe USA. Od tega bo šlo 4.700.000 dolarjev za utrditvev otoka Guama, najbližje ameriške postojanke v Tihem oceanu proti Japonski, dalje 5.747.500 dolarjev za

utrditvev kubanske baze Guantanamo. Zgradili bodo podmorniške baze na srednjepacifiških otokih. Za gradnjo vojnih ladij je na razpolago 100.000.000 dolarjev, 102.000.000 dolarjev bo šlo za oborožitev istih.

Letalski napadi na Malto

MALTA, 13. febr. Reuter. V noči od torka na sredo so nemška letala večkrat napadla Malto. Napad se je ponovil včeraj popoldne. Ljudskih žrtev in škode ni.

POTOPLJEN PARNIK

NEW YORK, 13. febr. Ass. Press. 20.043-tonski parnik »Oxford«, ki je bil dodeljen kot prevozna ladja za čete, je bil včeraj potopljen.

EVAKUACIJA OTROK NA IRSKEM

DUBLIN, 13. febr. UP. De Valera je govoril po radiu irskemu narodu in naglasil, da se je vojna za Irsko prav za prav že začela z dnem, ko so padale bombe na Dublin in prizadevale mnogo škode. Zenske in otroke bo zato treba evakuirati iz prestolnice.

HOPKINS NA POTI V WASHINGTON

NEW YORK, 13. febr. Reuter. Transoceansko letalo, s katerim se vozi posebni Rooseveltov odposlanec iz Anglije v USA, Hopkins, je moralo zaradi pokvarjenega motorja pristati v Portugalski Gvineji. Prihod Hopkinsa v New York pričakujejo za soboto.

LUKSEMBURŠKA VOJVODINJA PRI ROOSEVELTU

WASHINGTON, 13. febr. UP. Velika vojvodinja-luksemburška je prišla na obisk k Rooseveltu in soprogi.

KRIVICKI JE IZVRŠIL SAMOMOR

WASHINGTON, 13. febr. Ass. Press. Prijatelj umrlega bivšega ruskega tajnega agenta, generala Krivickega, Robert Wolf, je izjavil, da je Krivicki izvršil samomor. Policija je ugotovila, da je Krivicki v družbi Wolfa in skupaj z njim popival od četrta do sobote. V njegovem stanovanju so našli listek z napisom: »Zbogom!« Wolf pravi, da je napravil Krivicki samomor z istim revolverjem, ki mu ga je bil pomagal kupiti. Revolver, ki so ga našli v roki mrtveca, je prav tak, kakor oni, ki sta ga skupaj kupila.

BERLINSKA FILHARMONIJA V ITALIJI

FERRARA, 13. febr. Stefani. Berlinska filharmonija je pod vodstvom dirigenta Hansa von Bendeta žela velik uspeh. V prostorih italijansko-nemškega kulturnega kluba, je bil nato svečan sprejem.

BALTSKO MORJE ZAMRZNJENO

HELSINKI, 13. febr. DNB. Baltsko morje je popolnoma zamrznjeno. Vsaka plovba po njem, izveniši progo Turku—Stockholm, je nemogoča. Tu so trajno na delu ledolomilci.

Mariborska napoved: Oblačno, toplo in nestanovitno vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura +9,8, danes minimalna +1,4, opoldne +7.

Borza. Curih, 13. febr. Devize. Beograd 10, Pariz 7,75, London 16,11, New York 4,31, Milan 21,70, Berlin 172,50, Sofija 4,25, Budimpešta 85, Bukarešta 2,12.

Kitajski sovjeti in maršal ČANGKAJŠEK

Pred dnevi smo čitali, da je nastal med maršalom Čangkajškom in kitajsko IV. armijo, ki jo sestavljajo čete kitajskih sovjetov, spor. Čangkajšek da je z odločno roko posegel vmes in zagrozil, da bo v kali zadušil vsako separatistično gibanje.

Nastop sovjetov na Kitajskem sega v dobo, ko se je kitajska nacionalna stranka Kuomintang odločno pripravljala k zedinjiti vsega naroda proti japonskim interesom na vzhodnoazijsko celino. Še v teku bojev l. 1927, ko je nastopala velika diferenciacija kitajskega prebivalstva, so se pojavili sovjeti v oblasti. Hunana, Hupeja, Kiangsija in Kwantunga. Leta 1930 so kitajski sovjeti »zategnili« svoje delovanje že na ozemlje, ki je obsegalo 600.000 km² površine in blizu 60 milijonov ljudi.

Novo gibanje je zagovarjalo svoj nastop s tem, da Kuomintang dotlej ni pokazal nobene volje, rešiti kmetu agrarno vprašanje in hudo bedo delavstva. V svoji ustavi so si kitajski sovjeti zastavili nalogo, odstraniti vse fevdalne ostankе preteklosti, pregnati iz dežele imperialistične struje ter zediniti narod k skupnemu odporu. Postavili so svojo vojsko ter vodili strašne in krvave boje s Čangkajškom. Na deset tisoče pristavšev kitajskih komunistov je bilo pobitih v Šanghaju, Kantonu, Nankingu in drugod.

Ko je maršal preganjal sovjete

Čangkajšek je na čelu svojih čet vodil sedem velikih ofenziv proti prerokom novega reda na Kitajskem. Prve ofenzive so bile manjšega obsega, kasneje je prevzel vodstvo nemški general von Seeckt. Vse sovjetske oblasti je obkrožil z nizom utrd in začel svoj obroč vedno bolj zoževati. Sovjetske čete so obroč prebile ter se umikale na sever. Na 10-gem maršu je sestradena vojska prešla 11.000 km dolgo pot, tja do Šansija. Prebrodili so največje kitajske reke, prešli do 5000 m visoke gore, mnogi vojaki so bosi in na pol goli dosegli cilj.

Leta 1928 je štela sovjetska vojska na Kitajskem 10.000 mož, 1934 je narasla na 350.000 vojakov. Čim je nastopila japonska nevarnost, je vodstvo kitajskih komunistov izjavilo, da so pripravljene nastopiti skupno in složno s Čangkajškom v boju proti nasprotniku. Kuomintang sprva na ta poziv ni reagiral, vojna proti sovjetom se je nadaljevala. Pozimi 1936 je pa bil Čangkajšek v Šansiju obkrožen in ujet. Komunistični general Čang Sue Ljang je nekega jutra obkrožil mesto. Čangkajšek je že mislil, da je izgubljen. Pred njega je še istega večera stopil eden glavnih vodij kitajskih komunistov, na katerega glavo je Čangkajšek razpisal milijon dolarjev nagrade za onega, ki ga ulovi.

Skupen nastop proti Japoncem

Maršal je bil v škripcih. Pogubil je na stotine komunističnih veljakov, zdaj je čakal, da pride ura nanj. Toda, predstavnik sovjetov se je mirno razgovarjal z njim, stavljen mu je bila odločna ponudba za sodelovanje proti Japoncem. Čangkajšek je sprejel. V proglasu na narod je naglasil, da je treba v boju proti Japoncem zbrati vse nacionalne sile, brez ozira na prepričanja. »Nočemo nobenega poraza več, ne dopuščamo nobene kapitulacije. Ne odstopamo Japoncem nič kosa svojega ozemlja, tudi ne prepuščamo, da se kršijo naše svete pravice. Nastopil je naš trenutek. Kot en sam mož se hočemo boriti do kraja proti skupnemu sovražniku. Končna zmaga pripada nam.«

Pod vrhovnim poveljstvom maršala Čangkajškega so se res doslej borile složno vse prej skregane vojske partizanskih generalov. Japonska vojna s Kitajsko se vleče že od septembra 1937 dalje, od proglasa sovjetov in Kuomintanga na narod dne 23. septembra 1937 nastopajo vse vojske složno. Kitajska še ni premagana in težko, da se bo Japoncem tudi posrečilo, prisiliti štiristomilijonski narod na kolena. Kitajske čete prehajajo vedno bolj v protiofenzivo, spor med IV. sovjetsko armijo in Čangkajškom bo pa z zlezezo odločnostjo maršala poravnane brez hujših posledic v korist vseh Kitajcev.

Geopolitične silnice po zasedbi Cirenajke

Nove možnosti razvoja sredozemske vojne — Ali ima Italija doma še močne oborožene sile?

Padec Benghasija je prenesel akcijo v glavnem spopadu med Veliko Britanijo in Italijo v srednjo cono Sredozemlja. S tem v zvezi se odpirajo nove možnosti nadaljnjega razvoja bojev, ki imajo z ozirom na pošiljanje čet na jugovzhod Evrope ter glede na sestanke Mussolini-Franco-Pétain poudarjen pomen. Italija ima doma še znatne rezerve svojih oboroženih sil, preko morja se krhajo deli kolonialne posesti. Kako se bo rešil zanjo problem teh dejstev?

Jeseni je bil položaj za Angleže v vzhodnem Sredozemlju kaj težak. Graziani je bil precej približale Nilovi dolini, italijanski bombniki so z letališč v vzhodni Cirenajki nemoteno napadali utje Nila, angleška letališča ob spodnjem Egiptu in luke v Palestini.

Po zasedbi Cirenajke

Po zasedbi Cirenajke se je položaj bistveno izpremenil. Pogled na zemljevid nas prepriča o tem. Akcijski radij angleških bombnikov, ki napadajo iz londonskega bazena severnoitalijanskega mesta, ima prav tolikšno razdaljo, kot je zračna črta med Kairo in Benghasijem; namreč nekaj nad 1100 km. Čim so pa postali Angleži gospodarji Cirenajke, so jim na razpolago vsa zelo dobra letališča v tej deželi, pa tudi izvrstne luke kot oporišča vojne mornarice. Če torej akcijski radij, ki so ga morala zmagovati prej angleška letala iz Egipta do Benghasija, prenesemo dalje na zahod, tedaj vidimo, kolikšnega pomena je padec tega mesta za nadaljnje manevriranje angleškega sredozemskega letalstva in pomorstva.

Zračna premica v dolžini 1100 km operacijskega radija letal namreč zajame z lahkoto vso Tripolitanijsko in Tunis v Bizerto vred, dalje vso Sicilijo, vso južno Italijo do Napolija, Albanijo, Grčijo in Dodekanez. Iz letališč Cirenajke se je raztegnila operacijska možnost Angležev v zraku daleč na sever Balkana, ne da bi se bilo treba poslužiti grških letališč. Položaj je zdaj tak: zaporni sistem Cirenajka-Kreta-južna Grčija je opustil vzhodno Sredozemlje vsakega tujega vmešavanja, obstoj Dodekaneza je ogrožen.

Nova faza severnoafriške vojne

Z borom angleških čet v Tripolitanijski se začne nova faza severnoafriške vojne. V velikem četverkotu: Tripolis-Sardinija-Valona-Benghasi se bo odigravalo novo dejanje bojev za razčiščenje položaja v Sredozemlju. Tu bo prišla v polni meri do veljave kooperacija suhozemne, zračne in pomorske sile, v kateri se bo pokazala vsa udarnost obeh taborov, kolikor se moremo v obeh primerih računati z njo. Kajti, vesti, ki prihajajo iz Italije in ki jih navaja tudi »Pester Lloyd«, računajo še vedno z optimizmom, da se bo vojna sreča obrnila tudi na drugo stran.

Upanje v preokret sreče

V Rimu namreč zatrjujejo, da je »nagla angleška ofenziva v glavnem zasluga težkih tankov, ki so drveli nezadržno naprej. Italijanski vojaki in črnosrajčki so storili vse, kar so mogli. Bilo bi zmotno trditi, da padec Benghasija in Cirenajke ni hudo prizadel italijanskih patriotičnih src. Vendar se je narod pokazal discipliniranega, kar vse so sadovi 18letnega fašističnega vladanja. Vsak dan se prijavlja na stotine prostovoljcev, posebno vseučilišnikov, ki se hočejo boriti za domovino. Ljudje trdno upajo, da se bo Cavalieri le posrečilo, prodreti v Albanijo, čim bodo prišle boljše vremenske prilike in bo sneg skopnel. Posebno velike nade stavijo v sedanjem trenutku na udarec Nemčije, ki da bo prišla Anglijo doma na kolena.

Graziani je imel v Libiji 15 divizij, od teh jih je ostalo le še pet, ki so pa brez potrebne opreme mehaniziranih edinic in drugega materiala, ki je padel Angležem v roke. Italijanska kolonialna vojska se je rekrutirala iz mladencev, ki so služili svoj kader v kolonijah in se tam tudi izpopolnjevali v orožnih vajah. Takšna vojaška vzgoja terja mnogo naporov, zato je tudi bila prilagojena vojska elita, ki jo je težko kar čez noč nadomestiti z afriških priključnih nevaženim moštvom. Brez dvoma pa je, da mora Italija izven izgub, ki jih je utrpela v Albaniji in Afriki in onih, ki jih ima v teh dveh pokrajinah še pod orožjem, razpolagati doma še z močno vojsko. Naj glede tega opozorimo le na govor, ki ga je imel Mussolini dne 30. marca 1938 v rimskem senatu.

Mussolini o oboroženi sili Italije in modernem bojevanju

Mussolini je tedaj poudaril, da »lahko mobilizira Italija do 9 milijonov ljudi in da lahko postavi takoj 4 do 5 milijonov borcev v prvo črto. Pobijal je trditve tujega tiska, da je abesinska vojna, delitev vojske v dva armadna korpusa in udeležba v španski državljanski vojni oslabil moč Italije.« Nasprotno, je nadaljeval, »moč Italije se je v vsakem pogledu znatno povečala. Vsi oni, ki imajo izkušnje iz dveh ali treh vojn, bodo stvorili v danem trenutku vojsko 1 ali 2 armij, odrejenih na napad. Morala vseh čet je odlična, tako tudi politična priprava bodočih rodov, ki morajo zamenjati starih veterane. 8176 tovarn zaposluje blizu 600.000 delavcev, ki neprestano delajo za vojno industrijo.

Italija ima namen, pripraviti ljudi na bliskovito vojsko. Predvsem je treba med harmonizacijo suhozemne vojske, letalstva in mornarice, da se doseže integralna, t. j. hitra in neizpremenljiva vojska.

Italija ima tudi najmočnejšo podmorniško floto sveta. V tem pogledu ni bo težko odvesti prvenstvo. Italijansko letalstvo se je z

nastopom fašizma dvignilo med prve na svetu. Pri konstrukcijah aparatov in motorjev je zaposlenih blizu 58.000 ljudi. Vsi italijanski letalci uživajo pravilčno slavo in izzivajo splošno občudovanje zaradi svoje sposobnosti in hrabrosti. Italija ima lahko 20.000 do 30.000 pilotov.

Načela letalske vojne gredo za tem, da se v čim večji meri izžve panika v nasprotnikovem ozračju in da se mu ubije samozavest. Po vsem, kar sem vam danes povedal, se nadejam, da sem v vas učvrstil neko močno prepričanje: da so vojaška vprašanja osnovna, državna vprašanja, zato jim posvečam največji del svojega dnevnega reda. Vsa, ki se bo dotaknil pravic ali interesov

Ansaldo o pomenu padca Benghasija

Direktor »Telegrafa«, Ansaldo piše pod naslovom: »Poglejmo resnici v oči«, da »je padec Benghasija bolesto zadel vsakega pobojnega Italijana. Zalosno poročilo o padcu je bilo sprejeto s presunjenimi občutki. Udar, ki ga je sovražnik zadal italijanskim oboroženim silam

Pomanjkanje v Belgiji

Člani Hooverjeve pomožne akcije so sporočili, da bo nastopila v Belgiji velika lakota, ako ne bo skoro pomoči. Po rezervah moke in žita sklepajo, da bo po 15. februarju povsod v Belgiji zmanjkalo kruha. Zaradi prometnih ovir so mnoga mesta že doslej ostala po tri in več dni brez kruha. Nemčija je poslala za civilno prebivalstvo v Belgijo le malo živeža, čeprav so dospeli tja veliki transporti prehrane za okupacijsko vojsko.

Količine hrane, ki je dobivajo Belgijci, so najmanjše v Evropi. Krompir se na trgu ne dobi več, maslo se še tu pa tam dobi, produkcija je pa preprečena, da bi se dobilo mleko za otroke. Na vsakega otroka odpade največ pol litra mleka na dan. Jaje ni, kar jih dobiš, so zelo draga, zelenjava je tudi v posušenem stanju skoro že povsod izginila. — Belgijci popijejo tudi največ piva. Zdaj dajejo kupone za 100 gr kruha za pol litra piva, poročajo »Basler Nachrichten«.

Milijone delovnih ur pridobe v angleških tovarnah, kjer so uvedli sistem dektorjev. Delavstvo se umakne v zaklone šole, če se pokaže za to nujna potreba. Minister za delo, Bevin, je izjavil, da je koeficient dela pri angleškem delavcu večji kakor pri nemškem. Prvi dela svobodno, drugi pa obvezno.

Kultura

10 let esperantskega glasila Jugoslavije

Pred desetimi leti je bila ustanovljena v Slavonskem »La suda stelo« (Južna zvezda), ki si je kljub težkim časom kriz in vojn zagotovila redno izhajanje in je tako doživela svoj prvi pomembni jubilej. Pomen revije ni samo v širjenju esperantskega gibanja v naši krajevini, ampak pred vsem tudi v seznanjanju tujega esperantskega sveta z našimi vprašanji in našo kulturo. »La suda stelo« je posvetila že veliko prostora tudi slovenskim razmeram in slovenski kulturi. Lani je izdala celo posebno, Mariboru posvečeno številko.

V letošnji prvi številki je napisal dr. Ivo Godek koristen uvodnik »Pli da optimismo« (Več optimizma). Pod naslovom »Sur la sojlo de nova jaro« (Na pragu novega leta) poroča član I. E. L. Malmgren, da se je esperantski organizaciji spet posrečilo upostaviti zveze z vsemi evropskimi državami, razen z zasedeno Francijo. Našo javnost bo najbolj zanimal članek umetnostnega zgodovinarja Iv. Fr. Kosa »La nuntempo slovena arte« (Sodobna slovenska umetnost) z reprodukcijo celostanskega detajla Antona Gajmira Kosa »Ustoličenje na Gosposvetskem polju«. Richard Jakopič objavlja sliko »V gozdu« in Frana Miheliča risbo »Pokopališče«.

Avtor uvaja v poznavanje sodobne slovenske likovne umetnosti z opisom slovenske moderne, predvsem s delom Richarda Jakopiča, o katerem pravi, da je napravil moderno (imprezionistično) umetnost čisto slovensko. Imprezionizem so pa pripravili že predhodniki pravih imprezionistov, Jurij in Janez Šubic. Ažbe in Perkovšek. Kakor pa so bili ti utirali poti impresionizmu, tako je bil impresionist

naše domovine, bo v trenutku na kopnem, v zraku in na morju dobil gromek in dostojen odgovor vsega naroda pod orožjem.

Zelal bi, da bi se pri nas ustvarilo prepričanje, da je pri nas lahko vse in vsak na svojem mestu in da lahko mirno spite. Dela bo še dovolj. Ono, kar je pa vedno odločalo v odnošajih med posrednimi nacijami, je bil vojni potencial vsakega naroda. Mislim, da ni bil duh italijanskega naroda nikoli tako močno zakoreninjen, tako poln zavesti, kakor je danes. Ko je maršal Suché za časa španske vojne zahteval od Napoleona italijansko divizijo Palombini, mu je cesar odgovoril: Prav pravite, maršal. Ti Italijani bodo nekoč prvi vojaki na svetu! In mi hočemo to sedaj postati. Zelimo, da se nekdanja Napoleonova prerokba pretvori v stvarnost, fašistično in rimsko.

Tako Mussolini pomladi 1938. Italija ima tedaj doma še močno organizacijo sile, duha in volje. Kdaj, kje in kako bo s svojo rezervo stopila na plan, kako bo poskrbel Rim za presenečenje sveta v bližnjih mesecih, bo pokazala prihodnost.

Tudi Srbi so za banovino Slovenijo

Beograjski »Napred«, glasilo univ. prof. dr. Ilića piše med drugim: »S prihodom dr. Kulovca, političnega naslednika dr. Korošca je oživela v hrvatskem in slovenskem tisku debata o preureditvi države. Pokojni dr. Korošec, ki je samostojno in skoro izključno vodil politiko Slovenije, je imel v tem vprašanju določeno gledišče. Iz njegovega zadržanja se ni dalo sklepati, da mu mnogo polaga baš na to, da dobi Slovenija formalno že zdaj svojo avtonomijo. Praktičen politik, na ves drug način kakor so Hrvati in Srbi, ni pripisoval bogzna kak-nega značaja političnemu formalizmu.

Takšno njegovo stališče je olajševal tudi stvarni položaj Slovenije. Pravno stanje bi morda bilo še manj povoljno od dejanskega, zato dr. Korošec ni insistiral na tem. Naslanjal se je na srbske politike, v glavnem na radikale. To se omogo-

čilo njegov zelo velik vpliv na državne posle. Za g. dr. Kulovca se problem ne postavlja na isti način. S tem, da je njegova koncepcija drugačna, je tudi položaj drug. Njegovo stališče do Zagreba je zato tudi drugačno. »Hrvatski Dnevnik« je naglasil, da nimajo Hrvati nič proti temu, da dobi tudi Slovenija status banovine Hrvatske. Smatramo, da tudi Srbi ne bodo imeli težkih razlogov pred tem, samo če dopuščajo to obziri zunanje politike. Uredba o banovini Sloveniji bi le potrdila dejansko stanje, z razmejitvijo pristojnosti poslov in administrativnega aparata bi se odnošali le razčištili. Vprašanje teritorialne razmejitve, ki je zadajalo v hrvatsko-srbskem primeru toliko skrbi in jih še daje v primeru Slovenije ne obstaja. Končno bi potem prišlo samo po sebi na dnevni red tudi organiziranje srbskega naroda.«

Zajca, ki pa niso vplivali na mlajše. Lojze Dolinar je zašel k stavbarki plastiki. Ekspresionisti se niso mogli uveljaviti (brata Kraja). Prišli so Mestrovici učenci Loboda, Pirnat in Gorše, a so se kmalu otresli njegovega vpliva. Na novo podlago se pa postavili kiparstvo: brata Kalina, Putrih in Smerdu, iščoč vzore v Parizu. Kos pravi, da nosi tako najnovejšo slovensko slikarstvo kakor kiparstvo, pečat naslonitve na francosko moderno. Arhitektura se je razvila samostojno šele po vojni. Njen ustanovitelj je bil Plečnik. Tudi vsem mlajšim se pozna njegov vpliv. Zanimivo razpravo je prevedel v esperantsko L. Prebil (Maribor).

Ivan Setinec (Maribor) je prevedel v esperantsko Frana Levstika klasično balado »Ubežni kraj« in Ivana Cankarja črtilo »Gospod stotnik«. Prevoda sta prav dobra. Ostali del zvezka izpolnjujejo različni drugi sestavki, poročila itd. Uredništvu moramo biti le hvaležni, da seznanja široki esperantski svet z našo umetnostjo in našimi problemi. »La suda stelo« zasluži upoštevanje vseh, ki se zanimajo za esperanto.

k Planinski vestnik. Druga številka novega letnika te naše odlične planinske revije objavlja uvodno dr. J. Šašlja spis »Naš koroški živel pod Stolom«. To ni navaden opis gor, ampak prijetno kramljanje o imenoslovju, domačnosti, zgodovini itd., da vzbuja zares zanimanje. Pavel Kemperle opisuje vzhodni steber Brane, Ing. V. Šega poroča o turah v Francoskih Alpah, Ivan Mikl o Borovcu na Kočevskem, Josip Vandrovt kramlja o divji kozi do Zlatoroga, Bogo Kresnik je pa prispeval pesem »Zima v planinah«. Ostali del izpolnjuje raznoter drobšč. Zvezek krasi lepe slike, celostranske in tekste: Bled, Medvedji dol, Kamniške s Kofc, Grenoble in za Hribaricami.

MARŠAL GRAZIANI

je po zadnjih vesteh z letalom odletel na posvetovanje v Rim.

lijani rešiti le tisto, kar se je še rešiti dalo.

Graziani ni imel niti časa, da bi poslal okrepitev v Cirenajko. Z ostanki svoje armade se bo po vsej verjetnosti zbral nekje v Tripolitanijski ter postavil v bran proti motoriziranim edincem Wavellove vojske. Dejstvo, da je Benghasi padel, je treba sprejeti kot zelo resen dogodek, toda s trdnim prepričanjem, da bo po sedanjih hudih izkušnjah spet postal italijanski.

»Giornale d'Italia« je v eni izmed zadnjih števil napisal: »Četudi bi padle vse italijanske kolonije v roke Angležem, bi to bilo le začasno, kajti na koncu bodo Angleži vendarle izgubili vojno.«

Gradnjo novega kanala, ceste in oporišča v Nicaragui je ponudil predsednik te republike USA. V zameno naj bi USA dale državi finančno pomoč.

GOSPODARSKA VESTI

Do 15. februarja treba položiti predplačila za modro galico

Kmetijska družba, ki obveštila svoje podružnice, da naj do 15. febr. t. l. zberejo naročnike za galico Dobru pa galico le tisti naročniki, ki že ob naročilo položijo predplačilo in sicer za 7 din cena pa bo 9—10 din. Obenem opozarja družba, da si vno gradnik naroče galico tudi že vnaprej za l. 1942 ker so izgledi zaradi produkcije galice za

l. 1942, nezanesljivi. Lanska vinska letina je utrpela težke izgube. Posledice so občutne kljub nmenju mnogih, da je šetanja konjunktura glede vinskih cen te izgube nadomest. Na zlasti pridelek v Slov. goricih. Le redno vsaki uimi sledeče škropljenje lahko nud. trti uspešno prvo pomoč, vse drugo je manj izdatno, razen gnoja. Zaradi zranj-

šanege števila živine pa murskije primanjkuje tudi tega. Zato bo treba storiti vse, da bodo naši vinogradi, včasno prejeli zadostne količine galice in da se najbolj prizadejemo, da se naša bi pomanjkanje galice bilo lahko težek udarec ne samo za revnejše vno gradnike, temveč za naše vinogradstve in zato tudi za naše gospodarstvo sploh.

Novi preračuni naših občin

Naše podeželske občine sestavljajo sedaj svoje občinske preračune, ki so na vpogled vsem občanom. Občine preračajo sedaj v teh težkih časih ogromna bremena, zato so njihovi preračuni vsako leto višji. Ker je malo državnih dohodkov, se morajo zvišati doklade na neposredne davke in tako so davkoplačevalci zopet obremenjeni. V občinskih preračunih zavzemajo osebni izdatki ogromne vsote. To je znak silne preobremenjenosti občin, posepa sedaj, ko je poleg drugih zadržev na ramenih občine še vsa arovizacija.

Mnoge občine so tudi silno zadolžene, tako, da gre precejšen del dohodkov za amortizacijo dolgov, ki so sedaj, ko rabijo občine dovolj denarja za druge izdatke, pravo breme občin. Novi občinski preračuni bodo sedaj veljali samo za 9 mesecev, od 1. aprila do 31. decembra kot banovinski in državni.

Bolniške nakaznice za moko

Banovinski prehranjevalni urad sporoča, da bodo izdajane za bolnike dodatne nakaznice za moko in kruh. Bolniki, ki zaradi bolezni na prebavilih ali drugih boleznih ne smejo uživati kruha s primesjo koruzne moke in imajo nakaznico za kruh in moko, morejo dobiti pri okrajnem sanitetnem referentu, mestnem fiziku ali občinskem zdravniku zdravstvene občine, v kateri stanujejo, za vsak teden, dokler traja bolezen, dodatno nakaznico za 1 kg pšenične moke. Za dolgotrajno bolezen sme izdati zdravnik naenkrat nakaznico kvečjemu za 4 ted-

ne. Na hrbtu nakaznice morajo zdravniški navesti bolezen ter to potrditi s podpisom in štampiljko. Uradni zdravniki izdajajo nakaznice na osnovi svojega pregleda ali pregleda drugega zdravnika. Zdravniška izpričevala zasebnih zdravnikov za dodatne nakaznice je treba predložiti navedenim uradnim zdravnikom, zaradi izdaje dodatnih nakaznic. Bolniki, ki dobe dodatne nakaznice, obdrže redne nakaznice za moko. Sirotni morajo izdajati uradni zdravniški nakaznice za moko brezplačno.

Mnenje trgovcev o reguliranju cen

Osrednje predstavništvo zvez trgovskih združenj je imelo sejo, ki jo je vodil Nedeljko Savič. Udeležilo se je seje tudi precej slovenskih zastopnikov. Sprejeta je bila tudi resolucija, ki zahteva, da se naj ukmeta uredba o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, kakor tudi uredba o kontroli cen, ker se je izkazalo v praksi pri obeh uredbah, da cilj ustavitve in preprečitve naraščanja cen ni bil dosežen. Nasprotno, z izvajanjem teh dveh uredb so povzročene trgovskemu stanu nepopisne težave, nepopravljive krivice in preganjanja, od česar pa je bila napravljena največja škoda pravilni preskrbi potrošnikov. Istočasno naj se sprejme uredba, s katero bi se čimbolj

enostavno reguliral problem cen na temelju dnevne nabavne cene poleg priznanega brutto zaslužka, ker bi edino to omogočalo trgovcem preskrbo potrošnikov. Nadaljevanje sedanjega načina dovoženja cen bi privedlo do propasti gospodarstva.

Prepovedati je treba tudi trgovanje občinskih organizacij ter naj slednje le nadzorujejo razdelitev pridobljenega blaga za potrošnike. V kolikor pa same nabavljajo in razdeljujejo blago potrošnikom, naj izvršujejo to le po nabavni ceni in po kritju režije. Državnim uslužben- cem je treba zvišati plače, ne pa iz drž. blagajne dajati zadržam podporo za prodajne cene, ki bi bile pod tržnimi. Re-

solucije izreka — — — — — štutu za ustanovitev uvoznih in izvoznih skupnosti ter obžaluje, da trgovci niso bili zastopani na konferenci o tem vprašanju. Ustanovi pa naj se gospodarski svet iz vrst aktivnih gospodarstvenikov, ki bi z nasveti podpiral resorne ministre.

VEČ KORUZNE MOKE BODO JEDLI TUDI V OSTALI DRŽAVI!

Da bi zmanjšali porabo bele moke, bo po informacijah iz Beograda povišan odstotek koruzne moke v ljudskem kruhu na 50%. Polovico pšenične in polovico koruzne moke ima že doslej kruh v banovini Hrvatski, v vsej ostali državi — razen Slovenije — pa jedo ljudski kruh, ki ima samo 30% koruzne moke. V Sloveniji jemo ljudski kruh s 70% koruzne moke, pa imamo še težave z nabavo potrebnih količin moke, ki jo je težko nabaviti v žitornih krajih, kjer smo jo dobivali prejšnja leta.

Vsredzavna konferenca mesarjev in klobošarjev v Beogradu je obravnavala več važnih stanovskih vprašanj, posebno se je bavila s sušmarstvom, cenami surovih kož, strokovnim šolstvom itd. Resolucijo so mesarji predložili trgovskemu, prehranjevalnemu in finančnemu ministru.

Od 3 na 6 milijonov din bodo zvišali glavnicno verjetno na običnem zboru „Saturusa“, d. d. v Ljubljani.

Zvišala je vozne cene in prevoznino za prtljago za 20 odst. Bečna plovba kraljevine Jugoslavije.

Uredbo o organizaciji prehrane in arovizaciji ter novo uredbu o kontroli cen izdelujejo v ministrstvu za prehrano. Pravijo, da bomo dobili čisto nov način kontrole nad cenami.

O povečanju rastlinske in živalske proizvodnje je razpravljala konferenca načelnikov banskih uprav in poljedelskega ministristva pri ministristvu za poljedelstvo.

Klirinški dolg Nemčiji je neznatno padel ter znaša po najnovejšem izkazu Nar. banke 58.20 milijonov RM, dolg Češko-moravskemu protektoratu pa se je nekoliko dvignil na 68.3 milijonov din. Narašel je dolg Italiji na 27.3 milijonov ter padel dolg Slovaški na 25.6 milijonov din. Povečale so se naše terjatve v Nizozemski na 5.70 milijonov goldinarjev. Klirinški dolg Madžarski je 87 milijonov, Belgiji 4 milijone, Romuniji 3.5 milijonov, Danski 5.4 milijonov din.

DROBE NOVCE

n Zbirana kasa za družino pokojnega hrvatskega književnika Iva Kozarčanina ima precejšen odziv. Dr. Maček je daroval 10.000 din, Matica Hrvatska 5000 din. Znani pesnik Tin Ujević, ki ni ravno bogat, je daroval 300 din.

n Društvo prijateljev Francije v Beogradu je imelo občni zbor ter je novi predsednik Vojin Colak-Antić.

n Najdražji električni tok pri nas bo dobil menda Dubrovnik, kjer bo zaradi povečanega mestnega prebivalstva strelja za male odjemalce po 11 do 16 din za kw.

n Kolpa je narasla zaradi taljenja snega za 3 in pol metre nad normalo.

n Nova avtomatska telefonska centrala je bila pravkar dovršena v Osijeku. Gradnja jo je tvrdka Siemens ter bo izročena prometu prihodnji mesec.

n Soma, ki je tehtal 100 kg, so ulovili pri Beogradu.

n Slabe ocene so dobili dijaki subotičke moške gimnazije. Padlo je 75 odst. 33 diakov je bilo izključenih. Zastopstvo študentov se bo obrnilo na prosvetnega ministra, da razišče, kje so vzroki tako poraznih rezultatov.

n Boter je bil 14. otroku mizarskega pomočnika Ivana Pučina v Vraždinu ban Hrvatske dr. Subašić.

SLOVENC!

čitaite „VEČERNIK“

n „Sinjsko alko“, hrvatsko starodavno viteško igro, bodo uprizorili Sinjani v Zagrebu na jubilejnih svečanostih, ki bodo v spomin pokristjanjenja Hrvatov.

n Sola za zdravljenje govornih motenj bo kmalu odprta v Novem Sadu. Pouk je brezplačen, sprejemajo pa moške in ženske prijavitelce.

n Železniška nesreča pri Rakovici je zahtevala eno smrtno žrtv; vlak je povozil do smrti občinskega uradnika Zarka Atanackovića, ki je hotel prekoraciiti prog.

15 milijonov din škoda naredijo volkovi v Jugoslaviji. Škoda je večja od škoda zaradi vseh živalskih nalezljivih bolezni skupaj. Vsi dosedanja ukrepi niso dosti zalegli, zato predlagajo nekateri organiziranje obveznih pogojev na volkove ter razpis posebnih večjih premij za vsakega ujetega ali ubitega volka. Posebno na jugu je mnogo volkov, ker jih je vojna pregnala iz Grčije in Albanije.

Radio

PETEK, 14. FEBRUARJA
Ljubljana, 13.02. RO. 17.30 koncert dveh historičnih flavt (Marija Tutta in M. Hočevar), 18.10 ženska ura, 20 večer ruske glasbe (predava dr. D. Cvetko, klavirske ilustracije prof. A. Trost), 21 konc. RO. — Beograd, 13.50 nar. pesmi, 17.35 pevski koncert „Obilica“, 22 violinski koncert U. Prevosta. — Praga, 15.40 nova češka glasba, 17.10 plesna gl., 20 koncert češke gl., 22 češka gl. — Sotija, 12.50 in 19 lahka gl., 19.50 prenos iz opere. — Anglija I., 20 večerni spored, 21.15 pisan koncert, 23.15 plesna gl. — Budimpešta, 12.10 ciganski ok., 17.15 koncert na harbi, 19.35 koncert budimpeštanske filharmonije, 22 zabavna gl., 2.25 plesna gl. — Francija I., 17 koncert zabavne gl. — Italija I., 19.50 simfonični in vokalni koncert. — Nemške postaje, 15, 17, 18.20 in 21.15 zabavna glasba. — Bernminster, 12.40 lahka gl., 20.45 koncert RO. — Ankara, 20 lahka gl., 20.45 turška gl., 23.15 plesna gl.

W. E. BARTHELL:

ŽENA V DŽUNGLI

Eksotični roman iz INDIJE

Vrstili so se šotori in vozovi. Tam je plesala žena in vila svoje rjavo telo v svetlih barvah. Otroci so se gugali in enolično je zvenela zategla pesem...

»Ali je Charaman Bhūta med vami?« je vprašala Mawasa bližnjega moža. Toda mož ga ni poznal.

Križem krašem sta prepotovali palmov gaj. Iskrci se, nezaupni pogledi so jima sledili. Za drevi in šotori šepetanje.

Sonce je žgalo. Kratke sence so se risale po obali. Beata se je opotekala od slabosti. Mawasa jo je pridrževala.

»Lačna si, mem-sahib, počij in jej.«

Kjer sta stali, sta sedli v pesek. Mawasa ji je ponudila fig, in Beata je liliastno segla po njih. Še ko je jedla, je odhitela Mawasa za bližnji šotor, kjer je videla koze.

»Daj mi mleka!« je prosila Mawasa in ji pokazala nekaj novčičev. Babinica je zmajala z glavo. Mawasa pa se ni zganila, temveč je pustila, da so se novčiči lesketali v soncu. Starka se je malo obotavljala, potem pa je nalila mleka v izvotljen kokosov oreh in ga dala Mawasi.

»No, daj mi še nekaj koruznih kolačev!«

Ciganka je mežiknila in iztegnila roko

po denar. Novčiče je spustila globoko v žep svojega raztrganega krila. Previdno je prinesla Mawasa mleko.

»Pij, mem-sahib.«

Z dolgimi požirki je pila Beata mlačno tekočino.

Nad glavami je šelestel veter v palmah. Nista govorili. Nemo so iskale oči po obzorju...

Nenadoma jo zopet presune njena strast.

»Dalje!« je zamrmrala. »Dalje!«

Mawasa je skrila skodelico in preostale fige v robec ter sledila svoji gospodari.

Zopet sta vpraševali, iskali, upali... Z večerom so zastrle modrikaste sence njimi obličji. Čutili pa sta tudi sence izčrpanosti, trudnosti, zapuščenosti.

Končno so Beati odpovedale noge. Klecnila je, solze so ji zalile oči, krčevito je dihala.

»Ne!« je dejala »Ne!« In ni jokala.

»Kje bova spali, mem-sahib?« je zašepetala Mawasa.

V noč so žareli romarski ognji ob reki. Od daleč je zvenela glasba in smejanje. Reka je šumela. Sape so se dobrikale okoli palm.

Kje boga spali...?

47

Zaman je Mawasa čakala odgovora. Mesec je vzšel in vrgel svoj sij po temnih krošnjah in debljih... Glasno so brenčale žuželke in pikale v temi. Naslonjena ob gladko deblo palme, je spala do smrti utrujena Beata kakor otrok v varnem naročju matere. Tudi Mawasa se je zvila nekje v bližini. Do jutra ju ni nihče motil.

Nežen dih svetlobe je pregnal jutranji somrak. Obrisi drevov so se jeli črtati proti nebu, oglasile so se živali in vresčali so papagaji. V reki so že pljuskali kopaleci. Beata in Mawasa sta odprli oči pol začudeni, pol hvaležni za ure spanja. Na čelu in licih in bradi in rokah so jima otekali in ju skeleli piki žuželk. Umili sta se z drugimi ob reki, pojedli ostanek fig in koruznih kolačev, in Mawasa je zopet kupila mleka.

Okrepljeni sta se dvignili. Val radosti je osvežil Beatine moči.

»Danes najdeva Agnes!« je zašepetala in pogledala Mawaso.

»Da, mem-sahib,« je pokimala Mawasa in se ji nasmejnila.

Odpravili sta se na pot. Ob reki je prihajala nova karavana.

»Bhūtino pleme!« je spretelo Beato. Z iztegnjeno glavo je oprezovala. Poldorasli dečki so se drenjali. Gruča se je v gaju ustavila, razkladala, kričala. Poslavili so šotore. Beata je pristopila.

»Ali vam je poznan Charaman Bhūta?« Iz voza je pokukalo mično mlado dekle.

»Kdo vprašuje?«

»Jaz!« pravi Beata in proseče dvigne roke proti njej.

»Kaj hočeš od črnobradca?« se je smejala mlada žena objestno in se zazibala v bokih.

»Črnobradec!« zakliče Beata. »Šiši, Mawasa?«

Mawasa? — Govori, dekle, ga poznaš —? Poznaš Charaman Bhūto?«

»Kaj mi daš, bela žena — če ga poznam?« se je zazibala žena naprej in malce priprla temne oči.

»Ničesar nimam!« je zastokala Beata. — »Uboga sem!«

»Dve rupiji!« je zahtevalo rjavo dekle in pomolilo roko proti njej.

»Tu imaš!« Mawasa je prezirno vrgla ciganki dva novca pred noge.

Poželjivo se je sklonila žena ponje.

»Poznam ga, bela žena — hotel me je kupiti in obdarovati z bleščecimi biseri... toda šakal zavija v njegovem šotoru. Kalida, jalova, mu kaže krepčje!«

— Ha — Ha! — Charaman Bhūta je našeska, a se vendar boji šakala!«

»Torej si ga srečala, o!« je izvabljala Beata iz ciganke. »Govori vendar, — kje, kje?«

»Potuje v Mirzapur na sejm. Sinoči smo ga srečali v taborišču.«

»Kako dolgo moram hoditi, da ga do- sežem?« je drhtelo v Beati in prijetu je v strahu ciganko za ramena. »Govori, dekle, govori!«

(Dalej.)

Zanimivosti

Budimpešta v predpusnem razpoloženju

Kljub živilskim kartam se obetajo razkošni pustni dnevi

Budimpešta, začetka februarja. Čeprav je madžarski bard Petőfi v eni izmed svojih pesmi satirčno zapel — »in potem je tu vse tako zanimivo!« — veljajo te njegove besede tudi v stvarnem pogledu. Milijonsko velemesto, ki ga v teh dneh pogostokraj prekrije rahla megla, nad katero motno sije rdečkasti krog zimskega sonca, je namreč izredno zanimivo, lepo in privlačno. Tujec sicer v teh mesecih gotovo ni toliko kot drugič, v mirnih časih, zato je pa narasel dotok domačih obiskovalcev. Budimpešta je takorekoč že od nekdaj mesto, ki ga želi obiskati mladane sleherni Madžar.

Seveda, zdaj sreča na ulici ali na trgu pred Narodnim gledališčem tudi Rusina iz Podkarpattia, ki ponuja krasne domače izdelke, Slovakinjo, ki ponuja domače vezenine... Madžarska prestolnica, o kateri se zdi, da ima značaj »državice v državi«, pa ne nahranja le mnogih madžarskih deželanov in pripadnikov manjšin; v zadnjem času se je organiziralo po mestu mnogo tečajev, na katerih se Budimpeščani »seznanjajo« razen z angleščino in nemščino tudi z rusščino, rumunščino in slovaščino, to se pravi — z jeziki manjšin. Mimo tega je zanimivo, da na velikih in najpomembnejših budimpeških ulicah na trgovinah in slaščičarnah itd. opaziš napise, ki opozarjajo tujce na postrežbo v več jezikih.

Slehernega obiskovalca Budimpešte preseneča tudi dejstvo, da prebivalci vsekakor polagajo

precejšnjo pozornost na kulturne prireditve, ki jih je v teh tednih naravnost ogromno. Kljub dragim vstopnicam so prestolniška gledališča vedno polno zasedena (Narodno gledališče samo lahko sprejme naenkrat več kot 1600 gledalcev!) V prostori, v renesančnem stilu zgrajeni kraljevski operi na Andrássyjevi aveniji pa si mora človek za predstavo že nekaj dni naprej rezervirati vstopnico, ker je opera domala vedno razprodana;

ob tem se mora takoj omeniti, da tovrstne prireditve ne obiskujejo zgolj samo premožni Budimpeščani in magnati, temveč tudi ljudje iz takozvanih širših krogov.

Kakor vsepovsod drugje, tako se še posebej na Madžarskem, v madžarski prestolnici,

opaža štednja (z ozirom na nekdanjo potratnost!) in racionalizacija nemalokaterih potrebščin.

Razkošna reklamna poulična razsvetljava je izginila,

prav tako štedijo ljudje tudi z elektriko s tem, da v mnogih palačah ponoči več ne razsvetlujejo uličnih števil, napisov itd. Kar se tiče potrošnje živilskih potrebščin, pa imajo Budimpeščani že dokaj časa sem

karte na maslo in sladkor (ki ga dobi oseba 24 dkg na teden); čaj je neverjetno drag in ga ni dobiti, prav tako ne kave, in tudi enotne moke včasih primanjkuje.

je; mesto riža pa so uvedli v prodajo madžarski »buriš« (nekaj rižu podobnega, vendar veliko slabše kvalitete!). Z novim letom se je na veliko veselje tujcev in Budimpeščanov samih ukinila tudi uredba, ki določa, da gostinska podjetja brez oddaje odrezka s »sladkorne« karte ne smejo postreči gosta s pijačo, v kateri bi bil sladkor (to se tiče kave, čaja itd.) Ljudje, ki niso imeli kart, so bili v nasprotnem slučaju v kavnarnah in drugih postreženi s posaharjenimi pijačami.

Kljub podobnim udobnostim prikrajskom so Budimpeščani vseeno še dobro razpoloženi.

Petje, ciganska muzika in znane nočne za-

Nemški letalci na italijanskem letališču

Ženevska statistika o evropski draginji

LETA 1940 SO SE ŽIVLJENJSKI STROŠKI NAJBOLJ PODRAŽILI V JUGOSLAVIJI

Te dni je bilo objavljeno statistično poročilo Društva narodov o porastu cen in stroškov za življenjske potrebščine v času od vojne napovedi do konca leta 1940. Povišanje stroškov (tu je vpoštevana prehrana, obleka, obutev, kurjava, razsvetljava in stanarina) je v tem času znašalo v Bolgariji 18%, v Danski 31%,

v Angliji 24%, na Finskem 25%, v Grčiji 25%, v Irski 20%, v Jugoslaviji 46%, Madžarski 15%, Nemčiji 1%, Norveški 26%, Portugaliji 7.5%, Romuniji 44%, Turčiji 21%, Švedski 21%, Švici 16.5%. Izven Evrope znaša povečanje v USA 1%, v Kanadi 5%, Perui 10%, Chileu 22%, na Japonskem 17%, Kitajskem 114%, v Palestini 23%, v Južno afriški Uniji in v Avstraliji 5%.

Diplomatski razgovor leta 1778

Leta 1778 sta v Berlinu trčila francoski poslanik Vicomte de Noailles in angleški poslanik Elliot na kaj neprijeten razgovor, glede takratne politične situacije.

Ah, vi...! — je prezirljivo dejal de Noailles, — saj ne morete zanikati, da bi vaša država ne bila v hudih škripcih?

— Tega tudi ne nameravam, — je hladno odgovoril Elliot.

— Mi smo v tako groznem škripeu, da nas nič drugega ne more rešiti razen vojne z vašo državo.

Režiser: — Gospodična, ne, takole pa ne moremo dalje. V rokopisu vam ogrlica ni predpisana!

Joseph L. Marx:

Bil je moj prijatelj!

Vedno sem imel instinktiven strah pred gruči in cestah in tudi ta dan sem pospešil korak, da bi čim prej prišel mimo vsakdanjega prizora — trčenja voz, cviljenja zavor, jecanja ranjene žene — ko mi je padla v oči visoka postava potepuha. Z odločno kretnjo je odstranil radevedneže, uravnal ženo v udobno lego in prosil z odsekanim glasom za robec in z njim zavezal roko, ki je krvavela. To čudno razcapano prikazen smo vsi ubogali, ranjena, nezavestna žena se je nanjo naslanjala do prihoda rešilnega avtomobila.

Tedaj se je potepuh obrnil in odšel, drsajoč s svojo razdrapano obutvijo. Sledil sem mu. Vedno so me privlačevala taka tuja bitja, ki jih srečamo na vogalih ulic in katere obkroža misterij in drama. Ni šel predaleč. Videl sem ga, kako je sunil vrata slabo razsvetljene kavarne, vstopil in se naslonil na cin točajne mize. Gospodar, zgledalo je, da ga pozna, ga je ves zaripel nahnulil. Tedaj sem se mu približal in mu podal kozarec. Sprejel je tiho in preden je zvrnil, mi je osorno rekel:

— Ves čas sem vas videl v množici. Vem, zakaj ste mi sledili in zakaj mi plačate pijačo. Zanima vas moje življenje. Vprašujete me, zakaj sem tako nizko padel, zakaj se vlačim po ulicah v takih čunjah. Vi veste, da nisem rojen potepuh...

— Ni res, rečem surovo. Le sprašujem se, kako nas je mogel potepuh na vse spominjati. Tam doli, na ulici, noben doktor ne bi mogel steriliti bolje od vas.

Začel se je smejati.

— Takoj vam bom povedal! Jaz sem velik zdravnik. Bil sem že slaven, dokler mi ni prišla nadme nesreča, velika nesreča... treba bi bilo, da napišem knjigo. Moderno je. Noben specialist ne zasluži imena, če ni napisal življenjepisa; romantične zgodovine svojih prvih dni. O operacijah v nemogočih položajih, noči, dirke s škroli, da si prišel pred njo... Končno vse avanture mladega zdravnika ob početku.

— Naravno, sem rekel. Iz bogate družine, študiran, z zasigurno klientelo.

— Točno. Nikdar mi ni nič manjkalo. Uspeh, denar, kariera, ki je ni v zgodovini. Kako naj bi spisal knjigo? Nemogoče, postal sem potepuh. In zdaj iščem dogodivščine po ulicah; kaj se mi bo zgodilo? Nič. In ko se mi kakšna stvar zgodi, je ambulanca sekundo pred menoj. Kaj naj delamo v današnjih dneh, če naj ne živimo za avanture?

Gledal me je naravnost v oči, brez smeha. Znova sem napolnil njegovo čašo.

— Vi niste zadovoljni? To vas ne zanima, hm? je rekel z ironijo. V bistvu, ne briga me. Ne poznam vas. Mogel bi vam povedati svojo zgodbo. Dovolj mi boste plačali za pijačo.

Imel sem prijatelja, je začel počasi, bil je moj pacient, zelo bolan. Trpel je za sladkorno boleznijo. Vi niste doktor? Ne? Imel je tudi ženo, Marijo. Tudi za njo sem skrbel. Ali sem vam že rekel, da sem bil slaven zdravnik v mestu, kjer sem živel? Končno, kje, ni važno.

Da, Bil je moj prijatelj in sladkorno bolan, kar se zelo dobro zdravi. Insulin. To se

Ljubljanska krvava rihta

Na ljubljanski Ljudski univerzi je imel mestni arhivar prof. Vladimir Fabjančič zelo zanimivo predavanje o ljubljanskih krvavih 16. in 17. stoletju. O tem je predavatelj zbral iz mestnih arhivov doslej še neobjavljeno gradivo, ki odkriva grozotno poglavje zgodovine Ljubljane oziroma Kranjske dežele. Ohranjen so namreč še knjige, v katere je tedanji višji mestni blagajnik zapisoval zasluge ljubljanskih rabljev, in tudi pobornice, napisane od rabljev za prejeti denar.

Ljubljanski rablji so mučili obsojence pod Trančo, obesali, obglavljali ali pa kako dru-

pri vseh slučajih vleče skozi leta. Da vam razložim: če je preveč sladkorja v vaši krvi, tedaj vzamete insulin. Da obdržite ravnotežje z injekcijami, jeste sladkor, prav to je moral on. Naravno, doze morajo biti točno določene. Delal je točno, ker je hotel živeti.

»Razen tega, pomagal sem z vsem svojim znanjem. Nihesar nisem prepustil usodi. Prepovedal sem, da bi mu kdo dajal dnevno injekcije. Mnogokrat sva šla skupaj loviti ribe. Ne daleč v naravo, toda dovolj, da sva pozabila na civilizacijo. Rihard je bil mož visoke in močne postave, ki je vedno potrebovala mnogo gibanja.

»Prinášal sem mu nove ige, ampule insulina in Rihard je imel vedno sladkor pri sebi. Zakaj sladkor? Mislil, da sem vam že razložil, da nosijo vsi diabetiki s seboj sladkor, da preganjajo premočan učinek insulina. Posebno kadaj je gibal in je naravni sladkor, vsebine njegove krvi, nenadoma zgal vsled prevelikega gibanja mišic. To se imenuje »insulinov krč«. Opasen je za diabetike, a v drugem smislu. Padete v omedleco in po nekaj minutah je vse končano. Leta skrbil se porabijo v nekaj minutah. Zato, vam rečem, nosijo vedno bolniki s seboj sladkor.

»Rihard je rad hodil z menoj na weekend. Čutil se je brezskrbnega. Bil sem njegov doktor.

Ta dan sva šla, da bi poiskala ugodno mesto za ribolov. Spustila sva se v nevarnost kljub toki, ki je bil zelo hiter, precej daleč od vasi. Iz strahu se je zgodila nesreča. Barba je nprila na skalo in se prevrnila v vrtinec. Malo je manjkalo, da nisva utonila. Vse namine stvari sva izgubila.

(Sledi konec.)

bave — so na dnevnem redu, vendar se tudi tukaj opažajo očitni nasledki vojnih razmer v Evropi (ukrepi v zvezi z zapiranjem lokalov itd.). Peštanske ulice v nočnih urah več ali manj izumirajo, ponlično življenje pa se sprostí podnevi, in to s precejšnjo silovitostjo. Poleg že »udomačenih« modrih avtomobsov so uvedli v zadnjem času v promet nove, luksuzne tramvajske vozove, ki skoroda neslišno drčijo in so pozimi ogreti. Nepoučenemu človeku takoj vpadé v oči, da se ljudje v tem ali onem vozilu — pa tudi drugače na ulici — v znak nekakega spoštovanja zvečine

odkrivajo pred nacionalnimi spomeniki in cerkvami;

spomenikov, ki so v teh dneh pod zimsko odejo, pa je v Budimpešti izredno veliko, tako da bi madžarski prestolnici z upravičenostjo lahko rekli tudi »mesto spomenikov«. Med njimi so znani tudi izredistični spomeniki na Trgu svobode. Madžar se namreč še ne morejo otresti svojih tradicionalnih gospodskih manir, pa tudi ne revizionističnih želja.

Zasnežena donavska obrežja, idiličen tabánski park in krasni parki na Gellértovem hribu, v Mestnem gaju, so pogreznjeni v tišino. Budimpeščani se ob zvokih radijske godbe v teh dneh zabavajo na številnih drsališčih, ki jih zaslediš celo sredi mesta (v bližini Sol itd.), drugače pa na smučiščih budimskih gričev; pripravljajo pa se tudi že na dovolj potratne karnevalske prireditve z nepogrešljivo in slovečo cigansko muziko. — fš.

Ruski plastični film

Izdelava plastičnega filma je že deli časa vprašanje napredka moderne kinematografije. Vsi dosedanjí poskusi izdelave plastičnega filma pa se niso obnesli v toliki meri, da bi bilo mogoče plastični film spraviti na trg. Pred dvema dnevoma pa je ruska poročevalska agencija javila, da je bila v Moskvi prva predstava plastičnega filma, ki ga je izdelal izumitelj Ivanov. Prvo predstavo je obiskalo 30.000 gledalcev. Ruski tisk naglašá, da bo izum Ivanova odprl neslutene možnosti sedanji kinematografski umetnosti.

Motorizirani vojaški duhovniki

Vojna motorizacija je posegla v prav vse vojne edinice ter ni prižanesla niti vojaškim duhovnikom (kuračom). V vojaškem okolišu ameriške zvezne države Washingtonu, mora imeti po posebni uredbi vsak vojaški divizijski duhovnik posebno prirejeno motorizirano vozilo, težko poldrugo tono. Motorno vozilo je tako prirejeno, da more duhovnik karna njem služiti božje opravilo ter raz njega tudi držati vojakom pridigo.

gače iz življenja v smrt spravljali pa so jih na Mestnem trgu, to je pred rotovžem, kjer je stal tudi sramotni steber. Krvavih poslov je bila cela vrsta: mučenje, šibanje, sežiganje, zadržanje, utopitev, škípanje z razbeljenimi kleščami, obešanje, natezanje, lomljenje prstov in kar je drugih takih strašnih kazni. Mučenje, ki ga je opravljal rabelj na Tranči, se je imenovalo »ostro izpraševanje«. Prva ohranjena knjiga o rabeljskih mezdah je iz leta 1581. Zapisan je tam zaslužek oziroma stroški rablja Jurija v višini 2 goldinarja 16 krajcarjev. Goldinar je takrat imel 60 krajcarjev in en krajcar je bil že lep denar. Kaj je za rečeni znesek 2 gld 16 kr mojster Jurij opravil, to je vse vestno zabeleženo v bukvah: obesil Gregorja Zoreta (20 kr), izpil bokal vina (6 kr). Dne 24. maja je izsibal nekega Krusta (20 kr), 3. junija je spet nekoga izsibal (20 kr), 19. julija je obesil Primoza Fantiča (20 kr). Za rabeljsko pojedino — vino in kruh — sta rabelj in obešenjak porabila 10 krajcarjev. Dne 16. septembra je rabelj Jurij nekoga izsibal (20 kr), in istotam 4. novembra pretepel Primoza Smida (20 kr).

Leta 1584. pa je posloval rabelj Matija. Ta je zaslužil celo leto samo 54 krajcarjev. Od te vsote je prejel 20 kr, ker je utopil neko žensko, 7 kr pa za vino, ki se je z njim pokrepčal. Boljšo biro je imel rabelj leta 1588. Usmrtil je s kolesom nekega Jakoba Buckulca (Bukuljca) in zaslužil 1 goldinar 20 kr. Neko žensko je zazidal za 20 kr. Na Tranči je 2 osebi mučil in dobil za vsako 20 kr. Od leta 1661. naprej se je rabljeva tarifa zvišala, a vina ni več dobival na mestne stroške. Leta 1635. je bilo posebno strašno, tedaj je imel rabelj veliko opravka s kmečkimi puntarji. Leta 1692 je rabelj Selinger zaslužil za sežiganje čarovnic 86 gold. in 56 kr. Leta 1692. je bilo zlasti usodno za čarovnice. Tedaj je v Ljubljani rabelj mučil in nato sežgal 26 čarovnic. Z letom 1775 pa se neha serija mestnih finančnih knjig in ni od tega leta naprej tudi nič več podatkov o zasluhkih ljubljanskih rabljev.

Sreča je žoga, za katero se pehamo, da jo spet brenemo, ko smo jo dosegli. — (De Puiseux).

Pozabiti samega sebe, to je sreča. — (A. N. Tolstoj).

Maribor

Razveseljivo zanimanje za Materinski tečaj

Mariborsko žensko društvo je organiziralo tudi letos Materinski tečaj, ki je že ob svojem začetku doživel popoln uspeh in pokazal, da so prireditelje s tem zamašile veliko vrzel v vzgoji staršev in mladine. Dočim sta bili v lanskem tečaju prvi dve predavanji zaradi ostre zime slabše obiskani, je bilo mogoče letos zabeležiti že ob začetku rekorden obisk.

V ponedeljek zvečer je otvorila tečaj ga. Jelka Levstikova, voditeljica tečaja, nakar je sledilo prvo predavanje. Predavatelj dr. Meško je naravnost v znanstveni obliki orisal družino in njeno poslanstvo ter se bežno dotaknil raznih problemov, ki bi tudi zase nudili hvala-žno snov za predavanja v okviru takega tečaja. Opisal je družino z narodnega, gospodarskega, socialnega in drugih vidikov ter žel za svoja izvajanja nede-ženo priznanje našega ženstva, ki je bilo zastopano v vseh slojih. Posebej je treba še omeniti, da je predavatelj tudi jezi-kovno podal tako izpolnjeno predavanje, kakor ga nimamo prilike slišati vsak dan.

Drugi večer je predaval primarij in ravnatelj splošne bolnišnice dr. Radšel o rodbini v boju proti tuberkulozi. Na poljuden in preprost, toda temeljit način in s pomočjo skopičnih slik je predložil materam uničujoč vpliv morilke jetike

ter jim dal obenem navodila, kako naj obvarujejo svoj naraščaj pred obolenjem. Vsakdo je lahko spremljal lepo razumljiva izvajanja predavatelja, ki ga je ob zaključku nagradila do zadnjega se-đeža nabita dvorana z vsem priznanjem. Na sporedu je bila tudi debata, ki pa se ni razvila, ker se nihče ni oglasil. Ob-činstvo nanjo očitno ni bilo pripravljeno. Prva dva večera letošnjega Materin-

skega tečaja sta pokazala razveseljivo dejstvo, da se naše matere v polni meri zavedajo, da jim je z mladino izročen v varstvo in vzgojo najdražji zaklad našega naroda. Ciklus predavanj se bo na-đaljeval prihodnji teden, 18. februarja s temo »Moj otrok naj postane živ ud svo-jeja naroda« (prof. Dora Vodnikova) in 20. februarja s temo »Otroške bolezni v šolski in predšolski dobi« (dr. Lebanova).

Večer slovanske plesne umetnosti

V nedeljo zvečer se bo nudi Maribor-čanom redek večer slovanske plesne umetnosti, nastop šefa beograjskega ba-leta Anatola Žukovskega in primabale-rine Janje Vasiljeve na »Ruskem večer-ju« v Narodnem domu predstavlja za Maribor umetniški dogodek prve vrste. Odlična plesalca bosta reprezentirala najboljše tradicije ruskega baleta, ki uživa svetovni sloves.

Balet je koreografska umetnost, ki se poslužuje za izražanje čustev in doživ-ljajev kretenj, ter je v globokem skladu s slovansko duševnostjo. Višek na tem po-lju so brez dvoma dosegli Rusi; klasični balet so uvedli v Rusiji začetkom pre-teklega stoletja inozemci, v kratkem je odkril originalnost ter bogate darove slo- vanskega duha. V 20. stoletju je postal

predmet studij in posnemanja tudi pri drugih narodih. S koreografskim ustvar- janjem svojih najboljših, kakor Ane Pav- lovne, Karsavina, Nižinskega itd. je rus-ki balet zavzel odlično mesto na svetov- nih odrih. Te triumfalne poti tudi revolu- cija ni ustavila, Ana Pavlovna in drugi so zasloveli po raznih odrih v evropskih vele mestih.

Tudi v Jugoslaviji so ustanovili in dvig- nili balet v prvi vrsti ruski umetniki, zlasti v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Za nedeljski večer v Mariboru vlada veliko zanimanje, saj nas bosta mojster Žukovski in primabalerina Vasiljeva se- znanila s slavno tradicijo ruskega baleta ter nas odvedla v pravljici svet čarob- nih prividov.

Nevzdržne razmere v Gosposvetski ulici

Prava nadloga so postali za prebival- ce četrtega okraja vajenci, ki se dvakrat ali trikrat tedensko zbirajo pred IV. de- ško ljudsko šolo, kjer obiskujejo obrtno šolo. V času, ko se topi sneg, naravnost ogrožajo mirne pasante, tako da se mar- sikdo boji v času pričetka njihovega po- uka iti mimo šole. Predvsem so mimo- ičoče ženske tarče, na katere se usujejo plohe kep. Posebno veselje imajo, kepati matere, ki vodijo svoje otroke na prvo domlansko sonce. Toda tudi moški, čim smo v primerni razdalji, nismo več sigurni, da nam ne prifrči v hrbet ali v glavo trdo stisnjena kepa. Gorje pa mu, kdor bi si upal k takim pozdravom kaj pripomniti. Deležen je krohota in grobih opazk, kot da je zašel med razbojnike. To, kar si dovoljujejo ti objestneži, pa čisto že presega meje šale in zabave. Tako sem bil priča slučajju, da je kepa priletela v glavo dekletu, ki je mimo ko- lesarilo s tako silo, da je padlo s kolesa

v lužo sredi ceste. Ko je dekle zajokalo je dvignilo to pri fantalinih bombe sme- ha. Ob pol šestih zvečer, ko je ta šola končana, se je vračala iz mesta mimo šole mlajša gospa, na drugi strani je pa stala kar cela fronta pobalnikov, ki so že imeli pripravljene kepe in je od kakih dvanajstih le malo katera zgrešila go- spo, ne da bi dve padli na isto mesto. — Kmalu za njo je prišla starejša gospa, ki je ob palici previdno merila svoje kora- ke. Mar mislite, da je starosti bilo priza- nešeno? Navedel bi lahko še več prime- rov, a mislim, da ti dovolj jasno ilustrir- ajo nevarnosti in neprijetnosti, ki smo jim izpostavljeni mirni pasantje, ko se vračamo po kosilu v službo in zvečer nazaj, še bolj ko mi pa naše žene.

Prizadei prosimo merodajne, zlasti pa vodstvo šole, da ukrepejo vse potrebno, da se tako početje nehja, preden bi ute- gnile take neokusne šale povzročiti kako nesrečo. Prizadei.

m Nahrbtnik s šolskimi potrebščinami je nekdo ukradel skozi okno iz stanovanja vdove Franciške Fašnikove na Franko- panovi ulici, nahrbtnik je last njene 7 letne hčerke Erike.

m Vino je pripeljal napredaj na Po- brežje 28 letni Fras Stefan od Sv. Jakoba v Slov. gor. Mudil se je tudi v neki pobreški gostilni, kjer ga je v sporu neki neznanec zabodel z nožem v hrbet.

KUPUJTE

V TISKOVNI DRUŽBI Z O. Z.
Maribor, Cankarjeva 1
Telefon 25-45

m 65 slučajev nesrečne, oziroma nasilne smrti je zabeleženih v lanskim kroniki za naše mesto, pri čemer so vključeni tudi oni, ki so iz enakih vzrokov umrli v splošni bolnišnici. Med njimi je 47 smrtnih nesreč, 16 samomorov ter 2 umora, od- nosno uboja.

Državna razr. loterija

GLAVNO ŽREBANJE RAZREDNE
LOTERIJE

(4. dan glavnega žrebanja).	
Din 40.000.—:	42325 44233
Din 20.000.—:	54825 60559
Din 16.000.—:	18442 82817 86003
Din 12.000.—:	21367 43725 56393 71406 88692 94205
Din 10.000.—:	17741 31682 47297 48236 57219 63818 80379 85240 87754 89379
Din 8000.—:	6364 7001 9883 15370 19776 33013 59066 61137 67329 74735 77021 79445 94150 97039 99522
Din 6000.—:	3882 14114 25771 30871 34541 57010 60009 62834 65297 67924 69608 73848 73850 79091 87109 90547 91988 93231
Din 5000.—:	405 937 4594 6310 23329 24622 28738 30636 33832 33865 38005 40724 43908 46932 53137 59325 59832 60676 61400 65313 66864 66947 69016 71388 71872 78200 82584 83037 84848 94457 97391 36856
Din 4000.—:	512 2610 2619 3352 4365 5459 7232 7525 8678 8766 11585 13810 16149 16236 18202 18759 26071 26975 30020 32651 33925 35970 36504 37602 41422 41542 44025 47357 51740 52016 52224 53806 54383 55804 58454 58513 59532 61855 63835 64347 66506 67860 72548 74839 75154 75689 79759 81659 83750 86645 90511 99228

(Brez jamstva.)

Nadalje je bilo izžrebanih še veliko število dobitkov po din 1000.—.

Vsi oni, ki so zadelj dobitke v naši kolek- turi, naj predlože srečke takoj v izplačilo. — Nove srečke so še na razpolago.

Pri nas kupljene srečke so zadele sledeče dobitke: po din 8000.— štev. 7001 in 97030, po din 6000.— štev. 3882 in 79091.

Bančna poslovalnica DEZJAK, Maribor
Gospiska ulica 25 (tel. 20-97)

Širite »Večernik«!

Ruski večer preložen

na nedeljo 16. februarja 1941 ob 20. uri v Narodnem domu

Nakaznice za petrolej za februar in marec

Mestno tržno nadzorstvo bo od 12. t. m. dalje izdajalo nakaznice za petrolej za februar in marec in sicer dnevno od 9.— 11. Pripominja se, da je petrolej na raz- polago samo za razsvetljavo stanovanj- skih prostorov, medtem ko za industrijske in obrtne svrhe še ni nakazila. Toza- devno bodo interesenti pravočasno ob- veščeni.

Vsi potrošniki petroleja, ki do sedaj še niso dvignili nakaznic, se opozarjajo, da petroleja ne morejo dobiti, ker ga je upra- va državnih monopolov nakazala samo ono količino, kolikor ga je bil dejansko Prijavljenega v mesecu decembru 1940 in januarju 1941.

m Ljudska univerza v Mariboru. Literarni večer se bo vršil pod okriljem Ljudske uni- verzne v petek, 14. t. m. Iz svojih del bodo čitali sledeči pisatelji in pesniki: Brejč Jože, Campa Ivan, Dular Jože, Kastelic Jože, Cene Kranjec, Novšak France, Severin Sali in Cene Vipotnik. Skoro vsi bodo nastopili s še ne- objavljenimi deli.

m Zdrženje krojaških mojstrov v Ma- riboru je prejelo vabilo od Zveze Hrvat- skih obrtnikov v Zagrebu za obisk ve- like modne revije originalnih nemških mo- delov, ki jih bodo razkazovale berlinske in duanjske manekenke. Revijo bo 16. t. m. v veliki dvorani Matice Hrvatske v llici 49. Interesenti naj se zgleda v pisarni krojaškega združenja v Mariboru, Slo- mškov trg 14, kjer dobe potrebna pojasni- la in legitimacije.

m Zaradi močne odjuge zopet ograja občinstvo po mestnih ulicah sneg, ki pada v težkih masah na pločnike. Strehle na prisojli strani so skorodale že brez snega. Tudi tokrat so zaradi snega nastale na več krajih motnje v telefonskem omrežju.

m Tiskarski škrat. V torkovem poročilu o vlonni latvini v ključavničarsko delavni- co na Aleksandrovi cesti bi se bilo moralo ime lastnika pravilno glasiti inž. Martin Ci- zler, ne pa Cojzler.

m Krušno akcijo za ravne tezenske učen- ce so sprožili na tezenski šoli. Izvedla naj bi se s pomočjo sredstev Rdečega križa ter drugih dohodkov, tako da bi bila omogočena razdelitev primerne količine moke brez nakaznic med ravne otroke te- zenske šole. Seveda je za to potreben tudi pristanek pristojne oblasti.

m Občnega zbora Združenja obrtnikov slikarskih in sorodnih strok ni bilo, ker niso dobili za to potrebnega dovoljenja, zaradi česar so brzojavno intervenirali pri trgovinskem ministrtvu.

m Moško kolo s kovčgom na krmilu brez gospodarja je našel pred neko hišo v Krekovi ulici v Studencih ključavničar državnih železnic Franc Dajčman iz Cve- lične ulice. Kolo je slonelo ob zidu že več ur. Je znanke »Hansa« z evid. štev. 2-27972, vsebina kovčega ni znana, ker je zaprt. Oboje je lastniku na razpolago na poli- cij.

m Poslovna knjižica in druge dokumente na ime Antonije Palirjeve je našla na Glavnem trgu vinčarka Marija Bračkova iz Zg. Sv. Kungote ter jih oddala policiji.

m Razne nesreče. Po nesreči je padla ter si poškodovala nogo 31 letna Rozalija Sternova, posestniška hči iz Frama. — Pri padcu si je zlomila nogo žena steklarskega pomočnika Marija Romarjeva iz Studencev. — Od Sv. Jakoba so pripeljali v bolnišnico 22 letno slizkinjo Ivano Drvenškovo, ki si je pri padcu poškodovala nogo.

m Poročili so se zadnje dni v Mariboru Iustin Stefan, pismonoša, in Kurež Roza; Lušnik Karel, delavec, in Ljudmila Dachs; Jaki Ludvik, inženir, in Mejovšek Izaraja; Soršak Fran, kmečki sin, in Kotnik Mari- ja; Hare Franc, mizar, in Vezjak Terezija; Puhar Lovro, kmečki sin, in Gabere Juli- jana; Počivalnik Mihael, posestnik in indu- strijalec, in Puch-Tischler I.; Andric Mi- hael, mizar, in Pušnik Katarina; Cintar- rev Alojz, žagar, in Colger Marija; Uršnik Renato, trgovski pomočnik, in Šmarcon Marija; Praznik Ivan, posestnik, in Fišin- ger Magdalena; Fišinger Viktor, mlinar, in Praznik Marija; Bernetič Alojzij, predi- lec, in Fabjan Olga; Šbul Franc, mehanik, in Friedau Marija; Dokl Andrej, pom. delavec, in Korazijska Antonija; Mahnič Franc, delavec, in Rebernak Julijana; Ma- tjašič Jožef, kolar in lastnik Marija.

Novo število »Dejanja«, revija za kul- turo, gospodarstvo in politiko, št. 1 za januar 1941 dobite za din 10.— v knjigarni in papirnici »TISKOVNE DRUŽBE«. Ma- ribor, Cankarjeva 1. Telefon 25-45.

* Kupim zlato po najvišji dnevni ceni. O. Kiffmann, Aleksandrova c. 11.

Kamnica. V nedeljo 16. februarja pust- na veselica Sokola Kamnica pri Lorenciču. Volitev in nagraditev kraljice mask! Pri- četek ob 15. uri. Vabljeni vsi!

* Proti kašlju priporočamo »RAVE« prsne karamelo. Originalen zavojček din 5.— v apotekah. Zahtevajte izključno prsne karamelo iz domače tvornice »RAVE«.

m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 8. do vključno 14. febr. lekarna pri Za- morcu, Gospiska ul. 12, tel. 28-12, ter lekar- na pri Angelu varuhu, Aleksandrova 33, tel. 22-13.

Narodno gledališče

Cetrtek, 13. febr., ob 20.: »Sumljiva oseba« Red C.

Petek, 14. febr.: zaprto.

Sobota, 15. febr., ob 20.: »Habakuk«. V korist Združenja gledaliških igralcev.

»Habakuk« v korist Združenja gleda- liških igralcev se uprizarji to soboto.

»Carličine Amazonke« v kratkem na ma- riborskem odru. Ta najlepša Parmova opereta je bila pred 20 leti prvič igrana v Mariboru in je bila takrat tako zelo simpatično sprejeta, da je bila prvi dote- danji glasbeni »šlager« v mariborskem gle- dališču. Ker že zelo dolgo ni bila uprizor- jena, je gotovo, da bo doživela tudi v tej sezoni podoben uspeh.

Kino v Mariboru

* ESPLANADE KINO. Danes zadnjič »V ženskem carstvu«. V petek originalni češki film »Med dvema očeloma«. Nepozabna vsebina.

* GRAJSKI KINO. Danes veliki film iz afriškega pragozda »Kongo Ekspres«. Wil- ly Birgel, Marianne Hoppe, Rene Deltgen.

* UNION KINO. Danes četrtek zadnjič zabavni film »Samo za moške«, prvi film v srbo-hrvatskem jeziku.

* KINO STUDENCI. Danes zadnjič »De- kle s prokuro«, napeti kriminalni film v nemškem jeziku.

Pismo uredniku

Gospod urednik! Dovolite, da se na kratko dotaknem vprašanja, ki zasluži res vse prej ko zanemaranje in neupo- števanje. Ako hočemo imeti zdrav in močan narod, je treba primerno vzgajati mladino, v njej bo živel narod dalje. V ta namen jo je treba obvarovati vseh škodljivih vplivov, med katerimi zavze- ma vidno mesto tudi vsakodnevna vo- žnja dijaštva z vlakom s podeželja v mestne šole. Dosedanje pritožbe niso imele nikakega uspeha. Vsak dan se vo- zijo mladi fantje in dekleta, ki so jim do- ločeni sicer posebni odelki. Toda kaj pomaga to, ko so pa napolnjeni. Tudi budno sprevednikovo oko ne more ved- no paziti nanje, in tako se dogaja, da se vozi mladina čisto v družbi starejših ljudi, ki zanje ni primerna, vsaj po svojih pogovorih in obnašanju ne. V januarju se je nekoč peljal neki profesor z vla- kom proti Ormožu ter iz pogovora dveh železničarjev spoznal vse nevarnosti, ki pretijo v tem pogledu mladini. Eden iz- med obeh je sklenil roke ter izjavil: »Če bi jaz imel sina, moj se nikoli ne bi pe- ljaj z vlakom«. Imenovani profesor je to pozneje pripovedoval dalje, na nepri- mernost vožnje z vlakom pa so opozar- jali tudi že drugi. Ali je treba tu še po- sebej dokazov? Tudi učni uspeh dijakov, ki se vozijo, je obično slabši ter povzro- ča skrbni staršem. Mladina bi lahko stu- dirala tudi brez dnevnih voženj. Starši naj bi nastanili svoje otroke v mestih, kjer bi bili v primernejšem položaju, rev- nim pa naj bi se olajšal studij z raznimi podporami, sprejemom v zavode in za- vetišča itd. Vse to delo in izdatki bi gotovo rodili bogate uspehe ter bi zaradi tega ne smeli štediti z nobeno žrtvijo. Sprejmite..... itd. Kr

Sport

Medmestno tekmovanje obveznikov telesne vzgoje

Po zakonu o telesni vzgoji mora vsak mladiletnik v starosti 14—20 let, ki ne poseja nobene šole, obiskovati pouk obvezne telesne vzgoje. Učni načrt so sestavili strokovnjaki, med drugim je v zimskem času na sporedu tudi smučanje. Da bi se ugotovilo, koliko so obvezniki napredovali v tem zdravem zimskem sportu, bo banska uprava priredila v izvedbi občinskega odseka obvezne telesne vzgoje pri mestnem poglavarstvu v Celju medmestno tekmovanje obveznikov telesne vzgoje s sodelovanjem reprezentance Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuj, na sporedu pa je smučski patrolni tek ter alpska kombinacija.

V nedeljo, 16. februarja, ob 10. bo pri Celjski koči start za patrolni tek na 6 km. Vsaka patrolja ima 4 tekmovalce, sodelovati smejo samo manj ko 20 let stari obvezniki telesne vzgoje iz gori naštetih mest. Na cilj morajo prispeti najmanj trije v razmaku največ 100 m od prvega do zadnjega. Če en tekmovalce odstopi, se čas, ki ga je dosegla trojica, prišteje še 1/2 doseženega časa. Za zmagovalca je določeno prehodno darilo. Za zmagovalce prvih treh patrolj prejmejo diplome.

Alpska kombinacija se bo izvedla deljeno, v soboto bo ob 15. na Tovstem vrhu start za smuk na progi 1500 m z višinsko razliko 330 m, v nedeljo ob 14. pa bo slalom za one obveznike, moštva in posameznike, ki so dosegli pri smuku največ za 50% slabši čas od zmagovalca. Glede udeležbe velja isto kot za tek. Ocenjevali se bodo posamezniki in moštva 4 tekmovalcev, pri čemer se za plasma moštva upošteva čas treh najboljših v moštvi. Zmagovalno moštvo dobi prehodno darilo zmagovalca v kombinaciji trajno darilo, 2. in 3. diplome, ki jih dobijo tudi člani prvih treh moštev.

Tehnično vodstvo tekem je poverjeno šetu odseka za obvezno telesno vzgojo pri mestnem poglavarstvu v Celju Ferdinandu Pletersku, vrhovni sodnik pa bo šef odseka v Ljubljani prot. Marijan Dobovšek.

s Ban dr. Marko Natlačen je prevzel pokroviteljstvo nad medmestnim tekmovanjem obveznikov telesne vzgoje iz Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuj, ki bo v soboto in nedeljo v Celju.

Kdo bo prvak MZSP v kombinaciji in skokih?

POKROVITELJSTVO NAD PRVENSTVOM JE PREVZEL INŽ. MILAN LENARČIČ IZ RIBNICE

V izvedbi ISSK Maribora bo v nedeljo v Ribnici na Pohorju podzvezino prvenstvo v norveški kombinaciji in smučskih skokih. Zaradi vremenskih neprilik je to leto komaj prva večja prvenstvena konkurenca na področju Ribnice, kjer so sicer druga leta do tega časa absolvirali že po več velikih tekmovanjih. Zato pa

nam obeta nedeljska prireditelja oster boj dveh glavnih smučskih središč na teritoriji MZSP — Maribora in Celja, pri čemer je treba Mariborčanom rezervirati prednost v teku, Celjanom pa v skokih, kakor so to pokazale prireditve I. izleta slovenskih smučarjev v Celju.

Spored tekmovanja je določen tako, da

bo tek s startom in ciljem v Ribnici na Pohorju v nedeljo ob 9. dopoldne, popoldne ob 14. pa bo na skakalnici v Ribnici tekmovanje v skokih za kombinacijo in za posebno konkurenco v skokih.

Pokroviteljstvo nad letošnjim prvenstvom MZSP v norveški kombinaciji in skokih

je prevzel industrijec inž. Milan Lenarčič iz Ribnice na Pohorju ter s tem ponovno dokazal svoje veliko razumevanje za smučski sport.

s Dodatno k razpisu prvenstva MZSP v norveški kombinaciji in smučskih skokih v Ribnici na Pohorju objavljamo, da sprejema prijave do 15. febr. opoldne klubovo tajništvo, Legvart Vladimir, »Putnik«, Maribor.

LJUTOMERSKI GASILCI STOPAJO V JUBILEJNO LETO

Nedavno je imela gasilska četa v Ljutomeru 70. redni občni zbor, katerega je vodil predsednik Kuharič. V splošnem poročilu o delovanju gasilske čete v minulim letu je opozarjal predsednik na delo, ki čaka četo v letošnjem letu zaradi proslave 70-letnice obstoja čete. Gasilska četa je bila ustanovljena leta 1871 in je torej ena izmed najstarejših čet v državi. V jubilejnim letu bo četa skušala pritegniti več novih članov, organizirala bo samarijanski odsek ter pomnožila vrste naših naraščajnikov. Iz poročila tajnika Kikca Franca je razvidno, da ima četa 44 izvršujočih članov in 16 naraščajnikov. Poveljnik Rus Joško je v daljšem izčrpnem poročilu z veseljem ugotovil, da v minulim letu v mestu ni bilo požara, pač pa je gasilska četa večkrat pomagala pri gašenju požarov v okolici. Vaj in strokovnih predavanj je imela četa več kakor običajno zaradi priprav za nastope v letošnjem jubilejnim letu. Posebno zanimivo je bilo predavanje poveljnika o ravnanju z gasilskimi cevmi, ki jih danes skoraj ni več dobiti. Brez dobrih cevi pa na uspešno gasilsko delo sploh misliti ne moremo. Gasilci smo tudi pripravili na sodelovanje s krajevnim odborom za zaščito pred napadi iz zraka, a na žalost ta odbor ne deluje. Blagajnik Mirko Rajh je poročal o blagajniškem poslovanju. Vrednost gasilskega orodja z domom vred znaša 500.000 din.

Po izvolitvi delegatov za skupščino gasilske župe je četa ustanovila pevske zbor, ki bo sodeloval na letošnji jubilejni slavnosti.

MALI OGLASI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamo pa stanejo namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pisane odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek je treba vroložiti v znakah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisanih naročilih se lahko plača v znakah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PLAČILNA NATAKARICA
Boljši hotel na Gorenjskem potrebuje takoj prvo vrstno moč. Znanje jezikov. Celoletna sezona. Na račun. Vse ostalo po dogovoru. Ponudbe poslati p. »Prvo vrstna moč« na oglasni oddelček »Večernik«. 22738-2

Iščemo 1 samostojnega **STRUGARJA** 1 samostojnega ključavničarja ali mehanikarja in 1 varilca. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »S«. 22701-2

IZURJENO NATAKARICO mlado, sprejme takoj Mahorič, gostilna v Ptuj. 22768-2

Čitajte, »Večernik«

Frizerski salon »Pavla«

Frajni kodri samo pri Pavli, specializirane brez vodne ondulacije, 6 mesečna pisarna garancija. Najmodernejši salon. Najboljša postrežba po nižjih cenah.

Salon »Pavla« Koroška 9

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

NATAKARICA sposobna za kavarstvo, gostilno, zmožna neimšine, z lepimi spricavali išče službo v Mariboru. Naslov v oglasnem oddelku »Večernik«. 22723-3

VAJENCI (KE)

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

FRIZERSKO VAJENKO sprejemem takoj. M. Fetič-Frankheim. Ulica 10. oktobra št. 3. 22763-4

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

OPREMLJENA SOBA se odda, Marilina 10-II, vr. 6. 22766-8

Mirna, Lepa **OPREMLJENA SOBA** s posebnim vvhodom se takoj odda v Kamniški ul. št. 7. 22733-8

Oddam **SOBO** gospodu s posebnim vvhodom 15. ali 1. s hrano ali brez, 10 min. od kolodvora. Prisojna ul. 16-I. Košaki. 22769-8

Lepa opremljena **SEPARIRANA SOBA** se odda Frankopanova 23-I. Vprašati od 3. do 6. ure popoldan. 22761-8

SOBO IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Iščem snažno lepo **OPREMLJENO SOBO** z sonporabo kopalnice. Pomudbe na oglasni oddelček »Večernik« pod »Zelo nujno«. 22764-9

STROJI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Kupim **KOVAŠKI VENTILATOR** v dobrem stanju, ki bi gna do 5 ognje. Trevolnik, kovač, Pobrežje, Zrkovska c. 53. 22759-14

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

STEKLENICE 1/2 in 3/4 l. kupuje drogerija Kanc. 22692-18

GRADIVO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Dvestotisoč ročno izdelane nove

ZIDNE OPEKE

ugodno prodam Vprašati pri Korošec »EFKA« mizarstvo, Maribor, Frančiškanska ul. 12. 22765-15

IZGUBLJENO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Na poti iz Počehove do Maribora sem izgubila **SLUŽBENO KNJIGO** z listinami na ime Palč. Najditelj naj odda proti nagradi orožniški postaji v Košakih. 22770-27

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

BUKOVE HLODE za takojšnjo dobavo kupuje Kmetijska družba skladišče Maribor. 22746-28

Prodam **ŽAGOVINO** in odpadke. Zaga Hlep, Zg. Kungota. 22758-28

Nogavice trajne

po »Nimela« kupiti

»NIMELA« preprečuje spuščenje petelj (zank)

Din 30.—

»NIMELA« SANOPRODAJA

CELJE, poštni predal 2

Dobi se v drogerijah in trgovinah

NAJDOVOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER

GENERALNO ZASTOPSTVO

SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Prodaja v Mariboru

V. Weixl

in sinova

turčičeva 8

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko »Večernik« čimprej v tednu, najkasneje do

petka 1/2 7. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi brez posebne pristojbine in zato cenejši, kakor v soboto do 9. ure dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelček.

Naročniki pri nasih inseren- kupujte in ter oglašujte

Pisemski papir

v veliki izbiri in najugodnejše nudi

TISKOVNA

DRUŽBA Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.